

LASTEN JA NUORTEN KUVATAIDEKOULUT VUONNA 2012

Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liitto 2014

JOHANNA POHJOLAINEN

**LASTEN JA NUORTEN KUVATAIDOKOULUT
VUONNA 2012**

SUOMEN LASTEN JA NUORTEN KUVATAIDOKOULUJEN LIITTO ry

Förbundet för konstkolor för barn och unga i Finland
The Finnish Association of Art Schools for Children and Young People
Sandelsinkatu 10 C 40, 00260 Helsinki, tel | fax +358 (0)9 633 969
kuvataidekoulujenliitto@youngart.fi, www youngart.fi

Sisällys

KYSELYYN OSALLISTUNEET OPPILAITOKSET KARTALLA	5
KYSELYTUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	6
1 VISUAALISTEN TAITEIDEN TAITEEN PERUSOPETUS	7
1.1 TAITEEN PERUSOPETUKSEN VISUAALISTEN TAITEIDEN YLEINEN OPPIMÄÄRÄ.....	7
<i>Opetuksen rakenne</i>	7
1.2 TAITEEN PERUSOPETUKSEN VISUAALISTEN TAITEIDEN LAAJA OPPIMÄÄRÄ	9
<i>Opetuksen rakenne</i>	9
1.3 OPETUKSEN MÄÄRÄ VUONNA 2012	10
1.4 OPETUSKIELI	11
1.5 ARVIOINTIKÄYTÄNNÖT	11
2 SYVENTÄVÄT OPINNOT	13
3 OPPILAAT	13
3.1 OPPILASMÄÄRÄT	13
3.2 OPPILAIDEN IKÄRAKENNE	15
3.3 RYHMÄKOOT.....	16
3.4 OPPILASVALINNAT.....	16
4 HENKILÖSTÖ	16
4.1 REHTORI, JOHTAJA, JOHTAVA OPETTAJA.....	16
4.2 OPETTAJAT	17
4.3 OPETUSHENKILÖKUNNAN PEDAGOGINEN PÄTEVYYS JA KOULUTUSTAUSTA.....	18
4.4 MUU HENKILÖSTÖ	18
4.5 OPETUSHENKILÖSTÖN PALKKAUS	19
5 OPETUSTILAT	19
6 OPETUKSEN ESTEETTÖMYYDEN KEHITTÄMINEN JA ERILAISTEN OPPIJOIDEN ERITYISTARPEIDEN HUOMIOON OTTAMINEN / MONIKULTTUURISUUS, MAAHANMUUTTAJAOPPILAAT	20
7 PAIKALLINEN YHTEISTYÖ	21
8 KEHITTÄMISHANKKEET	21
9 KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ	22
10 KEHITTÄMISTARPEET JA HAASTEET	22
10.1 PEDAGOGISET KEHITTÄMISTARPEET JA HAASTEET	22
10.2 HALLINNOLLISET KEHITTÄMISTARPEET JA HAASTEET	22
10.3 MUUT KEHITTÄMISTARPEET JA HAASTEET	23
11 LUKUKAUSIMAKSUT	23
.....	24
12 TALOUS	24
12.1 TAITEEN PERUSOPETUKSEN JULKINEN RAHOITUS.....	27
<i>Taiteen perusopetuksen asukaskohtainen valtionosuus</i>	27
<i>Taiteen perusopetuksen opetustuntikohtainen valtionosuus</i>	27
<i>Taiteen perusopetuksen harkinnanvarainen valtionavustus valtionosuuden ulkopuolisille</i>	28
13 YHTEYSTIEDOT VUODEN 2012 KYSELYTUTKIMUKSEN KUVATAIDKOULUISTA	29

Kannen kuva: Emma Chudoba, 16 v. Sara Hildén -akatemia, v. 2012.

Karttakuva: Pete Lappalainen / Atmoskoop 2009, päivitys Johanna Pohjolainen 2013.

KYSELYYN OSALLISTUNEET OPPILAITOKSET KARTALLA

SUOMEN LASTEN JA NUORTEN
KUVATAIDEKOULUJEN LIITTO ry

Koulujen oppilasmäärät 2012

✕ alle 50

◻ 200-400

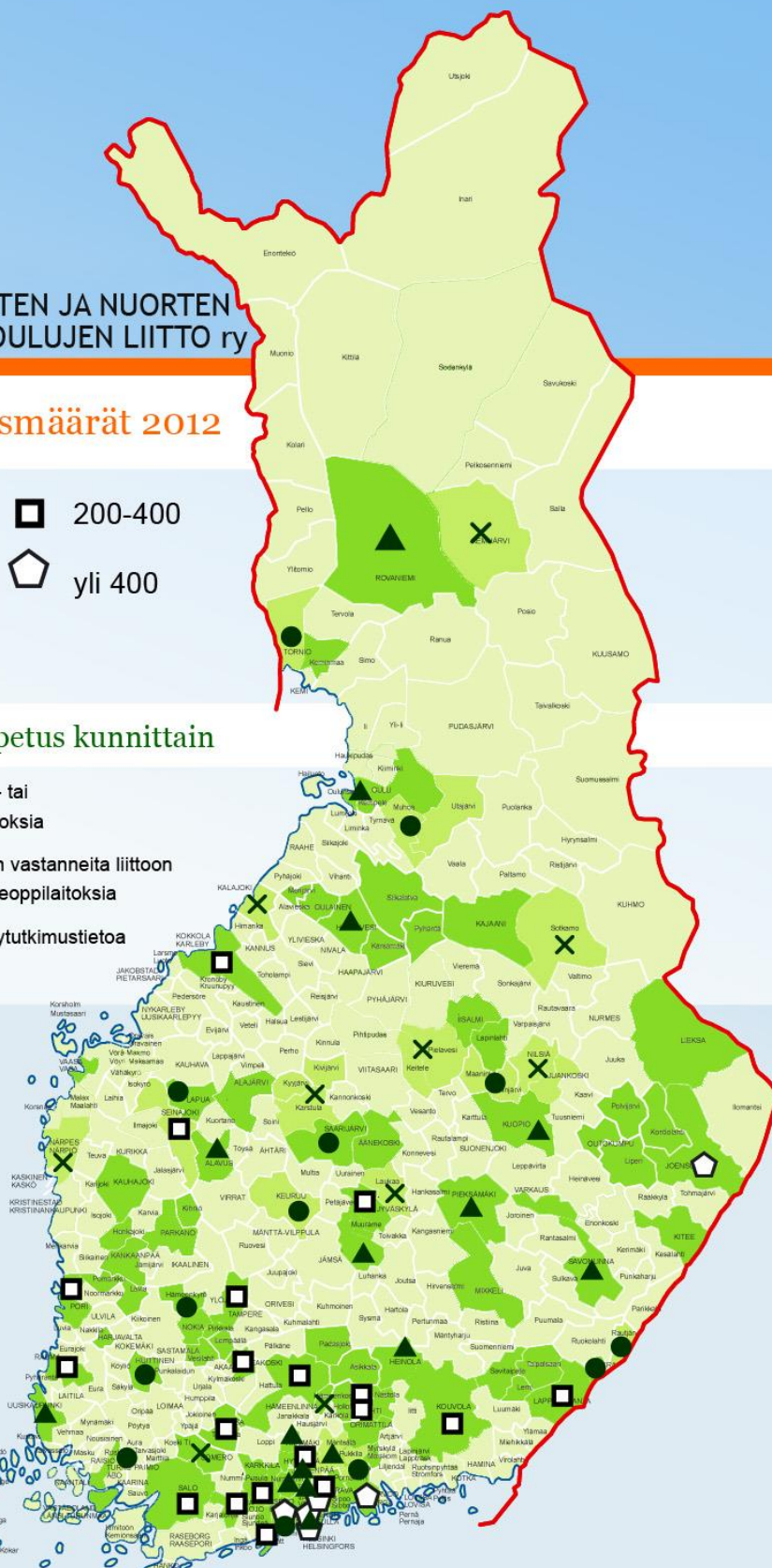
● 50-100

◡ yli 400

▲ 100-200

Kuvataiteen perusopetus kunnittain

- kunta, jossa liiton jäsen- tai informaatiojäsenoppilaitoksia
- kunta, jossa on kyselyyn vastanneita liittoon kuulumattomia kuvataideoppilaitoksia
- kunta, josta ei ole kyselytutkimustietoa

© MAANMITTAUSLAITOS. LANTMÄTERIVERKET 2009

KYSELYTUTKIMUKSEN TOTEUTUS

Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liitto on vuodesta 1986 alkaen tilastoinut tietoa lasten ja nuorten kuvataidekouluista kahden vuoden välein suoritettavan kyselytutkimuksen perusteella. Tämä järjestykseltään neljästoista tutkimus käsittelee Suomessa toimivilta lasten ja nuorten kuvataidekouluilta saatuja tietoja vuodelta 2012.

Tiedot kerättiin kyselytutkimuksen avulla. Opetushallituksen selvityksen Taiteen perusopetus Suomessa 2008 mukaan maassamme on 147 oppilaitosta, joissa annetaan visuaalisten taiteiden taiteen perusopetusta. Visuaalisten taiteiden taiteen perusopetusta lapsille ja nuorille järjestävät oppilaitokset pyrittiin tavoittamaan lähettämällä kyselykaavake Opetushallituksen taiteen perusopetusta antavien oppilaitosten rekisteristä poimittuihin oppilaitoksiin. Näistä 70 oli liiton jäseniä tai informaatiomaksun maksaneita.

Kysely lähetettiin kahdessa osassa. Ensimmäisessä osassa kysyttiin tietoja opetuksesta, oppilastiedoista, kehittämishankkeista, henkilökunnasta, arvioinnista, opetustiloista, yhteistyöstä sekä tulevaisuuden haasteista. Kattavan vastauksen kyselyyn antoi 65 oppilaitosta. Vastausprosentiksi tuli näin 44 % (100% = 147). Opetustuntikohtaisen valtionosuuden piirissä olevista kuvataide- ja/tai arkkitehtuurikouluista kyselyn ensimmäiseen osioon vastasi 16 ja vastausprosentti oli 94 % (100% = 17). Liiton jäsenten tai informaatiomaksun maksaneiden vastausprosentti oli 34% (24 jäsentä tai informaatiomaksun maksanutta kaikkiaan 70:stä). Kyselytutkimuksesta karsittiin 9 vastaajaa puutteellisten vastausten vuoksi.

Toisessa kyselytutkimuksen osassa kysyttiin taloustietoja ja kyselykaavake lähetettiin vain niille kouluille, jotka olivat vastanneet ensimmäisen osan kysymyksiin. Kattavan vastauksen antoi yhteensä 44 koulua. Talousosion poistettiin 5 koulua puutteellisten vastausten vuoksi. Vastausprosentiksi tuli näin ollen 30 % (100% = em. 147). Talousosion pienempi vastausprosentti selittyy mm. sillä, että osan kouluista on vaikea erottaa kuvataideopetuksen euromääräistä osuutta muun opetuksen ja toiminnan tuloista ja menoista.

Vastanneita oppilaitoksia on vuoden 2012 kyselyssä 15 vähemmän kuin vuoden 2010 tutkimuksessa. Vastaajien määrää on laskenut jonkin verran oppilaitosten yhdistyminen. Vastanneiden määrän laskuun vaikutti kyselyn toteuttaminen ensimmäistä kertaa sähköisen verkkolomakkeen avulla. Verkkolomakkeen käytön hankaluudesta annettiin paljon kriittistä palautetta.

Tässä kyselytutkimuksen kirjallisessa yhteenvedossa esitellään tutkimuksesta saatu tilastotieto tiivistetyssä muodossa. Kyselytutkimuksen verkkojulkaisu jakaantuu erillisiin taulukoihin (www.youngart.fi/oppilaitokset/tilastotietoa/). Kaikki taulukot ja tiedot koskevat vuotta 2012, ellei toisin mainita. Osa tilastotiedoista on jaoteltu ensin kaikkia kyselytutkimukseen vastanneita kouluja koskeviksi ja sen jälkeen eroteltuina kunnallisten ja yksityisten koulujen tiedoiksi.

Yhteenvedon lopusta löytyvät kyselytutkimukseen vuonna 2012 vastanneiden koulujen yhteystiedot.

Lämpimät kiitokset kaikille kyselytutkimukseen osallistuneille!

Helsingissä 11.3.2014

Johanna Pohjolainen
Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liitto ry

1 VISUAALISTEN TAITEIDEN TAITEEN PERUSOPETUS

Lasten ja nuorten kuvataidekoulut antavat visuaalisten taiteiden eli kuvataiteen, arkkitehtuurin, käsityön ja audiovisuaalisen taiteen perusopetusta. Valtaosa näiden oppilaitosten opetuksesta on kuvataiteen perusopetusta. Laki taiteen perusopetuksesta (633/1998) määrittelee taiteen perusopetuksen tarkoituksen:

”Taiteen perusopetus on tavoitteellista tasolta toiselle etenevää ensisijaisesti lapsille ja nuorille järjestettävää eri taiteenalojen opetusta, joka samalla antaa oppilaille valmiuksia ilmaista itseään ja hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkeasteen koulutukseen. Taiteen perusopetuksen yhteydessä voidaan järjestää myös muuta taiteen edistämiseen liittyvää toimintaa.”

Taiteen perusopetuksen lainmukaisuus edellyttää joko kunnan hyväksymää ja vahvistamaa opetussuunnitelmaa tai opetus- ja kulttuuriministeriön lupaa taiteen perusopetuksen järjestämiseen. Taiteen perusopetuksen opetustuntikohtaisen valtionosuuden edellytys on opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä järjestämislupa.

Myös vapaan sivistystyön oppilaitos voi antaa taiteen perusopetusta, mikäli järjestäjäkunta on hyväksynyt opetussuunnitelman, jonka mukaan opetusta annetaan. Tällöin opetuksen valtionrahoituksena on vapaan sivistystyön valtionosuus.

Taiteen perusopetuksen järjestäjän hyväksymän opetussuunnitelman tulee perustua opetushallituksen päättämiin opetussuunnitelman perusteisiin. Opetussuunnitelmissa määritellään opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt ja ne voivat sisältää erilaajuisia oppimääriä

Kyselytutkimukseen vuonna 2012 vastanneesta 65 koulusta kaikki ilmoittivat antavansa taiteen perusopetusta kuvataiteessa. Jyväskylän kaupungin taidekoulu antoi laajan oppimäärän taiteen perusopetusta sekä kuvataiteessa että arkkitehtuurissa. Laajan oppimäärän mukaista arkkitehtuurin perusopetusta antaa myös Arkkitehtuurikoulu Arkki, joka ei vastannut tämänkertaiseen kyselytutkimukseen. 20 koulua ilmoitti antavansa yleisen oppimäärän taiteen perusopetusta kuvataiteen ohella myös käsityössä. 4 koulua ilmoitti antavansa yleisen oppimäärän taiteen perusopetusta kuvataiteen ohella myös audiovisuaalisessa taiteessa ja yksi koulu arkkitehtuurissa.

1.1 Taiteen perusopetuksen visuaalisten taiteiden yleinen oppimäärä

Opetuksen rakenne

Opetushallitus on 30.3.2005 (määräys 11/011/2005) vahvistanut taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän mukaiset opetussuunnitelman perusteet seuraaville taiteen aloille: musiikki, sanataide, tanssi, esittävät taiteet (sirkustaide ja teatteritaide) ja visuaaliset taiteet (arkkitehtuuri, audiovisuaalinen taide, kuvataide ja käsityö).

Visuaalisten taiteiden yleisen oppimäärän opinnot koostuvat joko yhdestä tai useasta suuntautumisvaihtoehdosta. Opinnot muodostuvat perus- ja työpajaopinnoista, joita on yhteensä kymmenen opintokokonaisuutta (6 + 4).

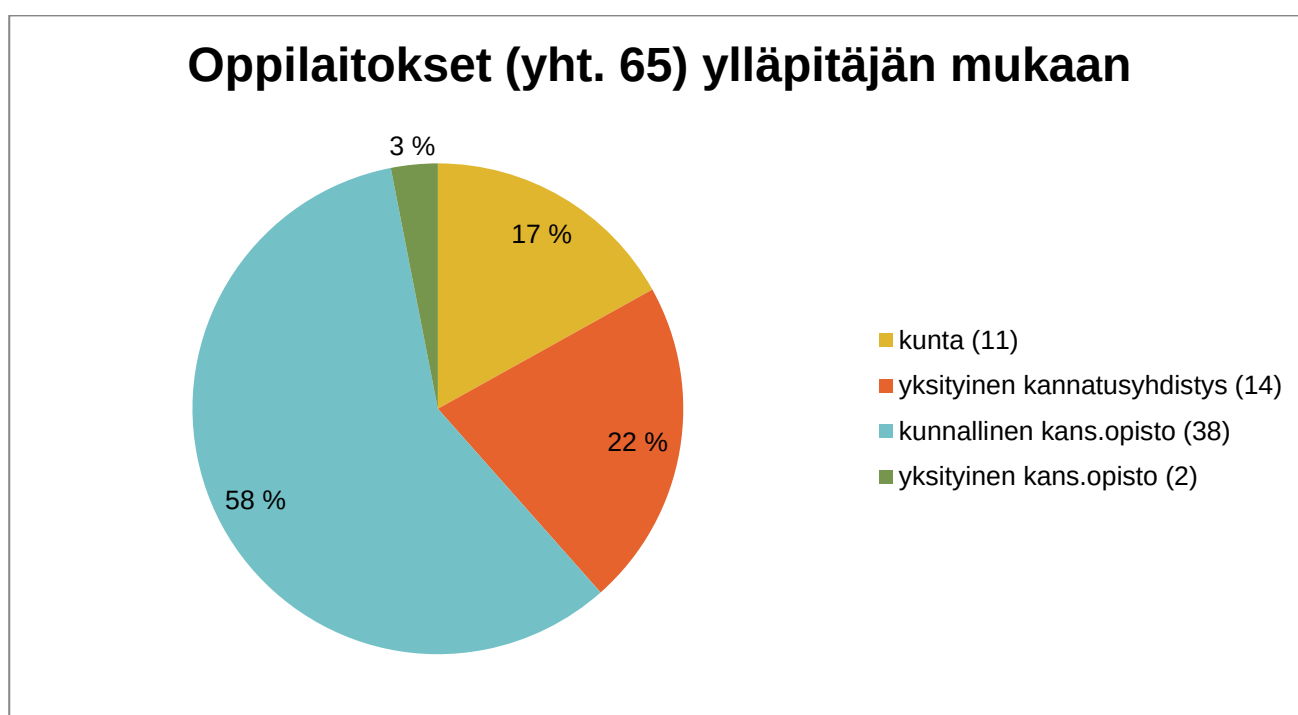
Yleisen oppimäärän laskennallinen laajuus on 500 tuntia. Laajuuden laskennallisena perusteena on käytetty 45 minuutin pituisia oppitunteja. Mahdollisten varhaisiän opintojen laajuuden päättää koulutuksen järjestäjä.

Yleinen oppimäärä muodostuu tasolta tasolle etenevistä opintokokonaisuuksista, joiden mukaan oppilas voi edetä valitsemisissa opinnoissa ja syventää ja laajentaa osaamistaan.

Opetuksen tavoitteet

Yleisen oppimäärän opetuksen tavoitteena on kehittää oppilaan kykyä ilmaista itseään kuvallisesti, tulkita kuvaa ja arvioida sitä kriittisesti. Tavoitteena on, että oppilas oppii hankkimaan omassa ilmaisussaan tarvitsemiaan taitoja ja tietoja ja harjoittelee niiden käyttöä. Opetuksessa keskeistä on oppilaan visuaalisen yleissivistyksen sekä ajattelunvalmiuksien, havaintokyvyn ja luovuuden vahvistaminen. Tavoitteena on kehittää oppilaan tutkivaa ja ennakkoluulotonta työskentelytapaa. Oppilasta rohkaistaan työskentelemään sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa ja arvioimaan ja arvostamaan omaa ja muiden työtä. (Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2005, Määräys 11/011/2005, Opetushallitus)

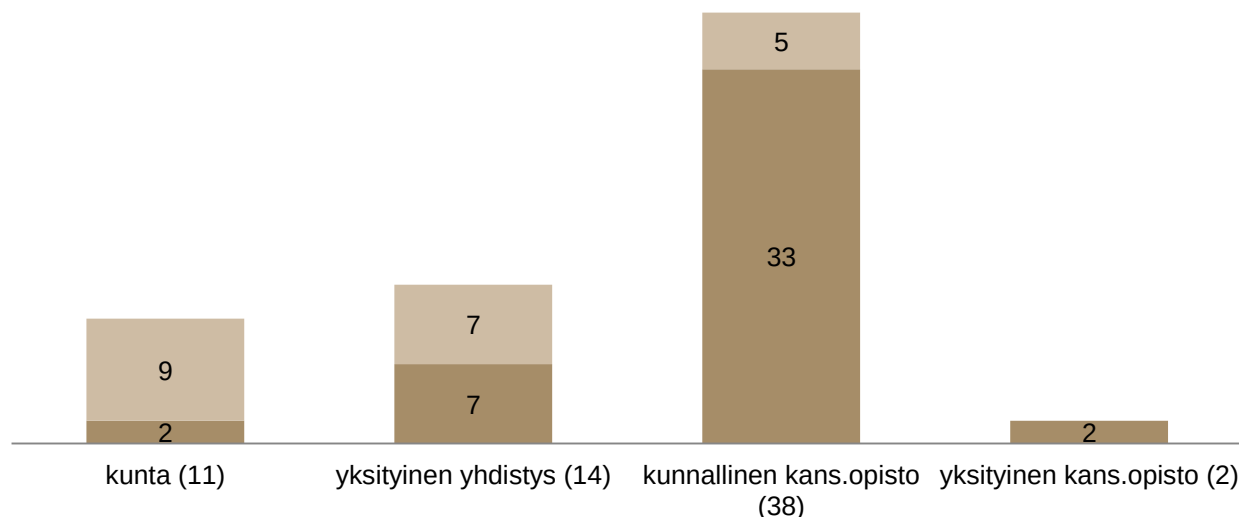
Yleistä oppimäärää kuvataiteessa antoi 46 oppilaitosta ja käsityössä 12 oppilaitosta.

Kaavio 1: Oppilaitokset ylläpitäjän mukaan

Laajaa/yleistä oppimäärää antavat ylläpitäjän mukaan

■ yleinen oppimäärä (44) ■ laaja oppimäärä (21)

Kaavio 2: Laajaa/yleistä oppimäärää antavat oppilaitokset ylläpitäjän mukaan. Vastaajien joukossa oli 3 koulua, joissa annettiin sekä yleistä että laajaa oppimäärää. Nämä koulut on luokiteltu laajaa oppimäärää antavien koulujen joukkoon.

1.2 Taiteen perusopetuksen visuaalisten taiteiden laaja oppimäärä

Opetuksen rakenne

Opetushallitus on vahvistanut taiteen perusopetuksen visuaalisten taiteiden laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteet noudatettaviksi 6.8.2002 lukien (määräys 39/011/2002). Visuaalisten taiteiden (= arkkitehtuuri, kuvataide ja käsityö) laajan oppimäärän mukaiset opinnot muodostuvat perusopinnoista ja syventävistä opinnoista. Opintojen laskennallinen laajuus on 1 300 tuntia. Laskennan perusteena on käytetty 45 minuutin mittaista oppituntia.

Perusopinnoissa laajan oppimäärän mukaisten opintojen laskennallinen laajuus on 540 tuntia. Syventävien opintojen laskennallinen laajuus on 760 tuntia. Perus- ja syventävät opinnot on tarkoitettu pääasiassa kouluikäisille lapsille ja nuorille. Perustasoa edeltävästä, varsinaisesti alle kouluikäisille lapsille tarkoitettua varhaisiän opetuksesta ja sen laskennallisesta laajuudesta päätetään koulutuksen järjestäjän hyväksymässä opetussuunnitelmassa.

Oppimäärän tavoitteiden saavuttamiseksi annettavan opetuksen määrään vaikuttaa taiteenala, oppilaan ikä, aiemmin hankitut tiedot ja taidot sekä käytettävät opetusmenetelmät. Opetuksen tulee aina tehdä mahdolliseksi opetussuunnitelmassa määriteltujen tavoitteiden ja sisältöjen saavuttamisen.

Opetuksen tavoitteet

Laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden mukaan oppimäärän tavoitteena on kehittää nyky-yhteiskunnassa tarvittavaa kykyä tulkita kuvia. Opetuksen tavoitteena on, että oppilas jäsentää ja ymmärtää maailmaa ja että hänen käsityksensä kuvataiteesta kasvaa. Keskeistä oppisisältöä on luonnon ja rakennetun ympäristön visuaaliset ilmiöt, media, taiteen ilmenemismuodot ja

kulttuuriperintö. Opetuksen tulee olla luonteeltaan uutta luovaa. Opetuksessa korostuu aistien, intuition, unien, mielikuvituksen ja myötäelämisen merkitys. Opetuksen tulee olla ongelmakeskeistä. Opetuksen tavoitteena on kehittää oppilaista aktiivisia ja kriittisiä toimijoita taidemaailmaan ja muuhun yhteiskuntaan. (Taiteen perusopetuksen visuaalisten taiteiden laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2002, Määräys 39/011/2002, Opetushallitus)

Lasten ja nuorten kuvataidekoulut pyrkivät tukemaan oppilaidensa persoonallisuuden kehitystä, ja antamaan oppilaille valmiuksia ilmaista itseään visuaalisesti. Lisäksi kuvataidekoulujen opetus antaa oppilailleen hyvän perustan visuaalisen alan ammatillisille opinnoille.

Laajaa oppimäärää antavat oppilaitokset tutkimuksessa

Kyselyyn vastanneista 65 koulusta yhteensä 16 koululla oli opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä järjestämislupa taiteen perusopetukseen kuvataiteessa. Näistä 15 koululla oli opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä järjestämislupa laajan oppimäärän taiteen perusopetukseen kuvataiteessa ja 1 arkkitehtuurissa. Nämä 15 koulua, jotka *noudattivat vuoden 2002 laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteita* olivat ovat *Espoon kuvataidekoulu, Helsingin kuvataidekoulu, Pohjois-Helsingin kuvataidekoulu, Hyvinkään lasten ja nuorten kuvataidekoulu, Aimokoulu (Hämeenlinna), Jyväskylän kaupungin kuvataidekoulu, Taide- ja muotoilukoulu Taika (Lahti), Lappeenrannan lasten ja nuorten kuvataidekoulu, Lohjanseudun kuvataidekoulu, Porin taidekoulu, Porvoon taidekoulu, Rovaniemen kuvataidekoulu, Valkeakosken kuvataidekoulu, Vantaan kuvataidekoulu ja Vihdin kuvataidekoulu.*

Järjestämisluvan saaneista oppilaitoksista Forssan lasten ja nuorten kuvataidekoulu antoi vuonna 2012 taiteen perusopetusta yleisen oppimäärän mukaan.

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä järjestämislupa taiteen perusopetukseen arkkitehtuurissa oli Arkkitehtuurikoulu Arkilla ja Jyväskylän kaupungin kuvataidekoululla. Oulun taidekoulu antoi teatteri-ilmaisun taiteen perusopetuksen lisäksi kuvataiteen perusopetusta. Oulu mukaan lukien yhteensä seitsemällätoista koululla on opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä lupa taiteen perusopetukseen kuvataiteessa.

Edellä mainittujen koulujen lisäksi kuusi koulua, Joensuun seudun kansalaisopisto / Lasten ja nuorten kuvataidekoulu, Jyväskylän kansalaisopiston kuvataidekoulu, Keravan kuvataidekoulu, Kokkolan lasten ja nuorten kuvataidekoulu, Sara Hildén –akatemia (Tampere) ja Tuusulan kansalaisopisto ilmoittivat antavansa laajan oppimäärän mukaista opetusta omassa kunnassa hyväksytyn opetussuunnitelman mukaisesti.

Helsingin taiteilijaseuran kuvataidekoulu, Taidekoulu Tatavuu (Espoo), Rauman kuvataidekoulu sekä Linnalan kuvataidekoulu (Savonlinna) ilmoittivat suunnittelevansa laajan oppimäärän mukaisen opetuksen aloittamista lähitulevaisuudessa.

1.3 Opetuksen määrä vuonna 2012

Vuosittaisia opetusviikkoja oli kyselyyn vastanneissa kouluissa keskimäärin 31 ja vaihteluväli oli 14-36. Määrällisesti suurin osa kouluista (19 kpl eli 27,5 %) antoi opetusta 30 tai 34 opetusviikkoa vuodessa. Yli 34 opetusviikkoa oli 1 koulussa ja alle 30 opintoviikkoa 6 koulussa.

Vuosittaiset opetustunnit vaihtelivat Kemijärven kansalaisopiston 24 opetustunnista Espoon kuvataidekoulun 9886 opetustuntiin. Annettujen opetustuntien keskiarvo kasvoi lievästi verrattuna vuoden 2010 opetuksen määrään: keskimäärin vuonna 2012 opetustunteja oli kouluissa 1670 tuntia kun vuonna 2010 niitä oli 1487. Jos verrataan niitä 51 koulua, jotka vastasivat kyselyyn myös vuonna 2010, on näistä kouluista 34 (eli 66 %) kasvattanut tuntimääräänsä ja 17 koulun (33 %)

tuntimäärä on hieman vähentynyt. Vuonna 2012 kyselyyn osallistuneen 65 koulun yhteenlaskettu opetustuntimäärä oli 106 893, kun vuonna 2010 kyselyyn osallistuneiden 80 koulun opetustuntimäärä oli 118 961.

Opetustuntimäärään on luettu mukaan taiteen perusopetukseen kytkeytyvä varhaisiän taidekasvatus, mutta ei kaikille avointa kurssiopetusta.

Viikoittaiset opetustunnit vaihtelivat eri kouluissa 1–6 tuntia / ryhmä. Laskennan perusteena on käytetty 45 minuutin pituista oppituntia. Yleisimmin (20 koulussa, 30 % kaikista vastanneista kouluista) viikkotunteja oli 2–3 h / ryhmä. 26 koulussa niistä 47:stä (55%), jotka ilmoittivat viikkotuntimääränsä vuonna 2010 ja 2012, oli vuonna 2012 sama viikko-opetustuntimäärä kuin vuonna 2010. Kouluissa, joissa opetuksen viikkotuntimäärät olivat muuttuneet (23), oli tuntimäärien kasvua 11 (23 %) ja laskua 10 (21 %) koulussa.

Muu kuin taiteen perusopetuksen oppilaille järjestetty opetus

Hieman alle puolet kaikista kyselyyn vastanneista kouluista (29 koulua, 44 %) *antoi taiteen perusopetuksen lisäksi myös kaikille avointa kurssiopetusta*. Kurssiopetusta annettiin vuonna 2012 yhteensä 3504 tuntia ja kurssiopetukseen osallistui 3057 oppilasta.

Perusopetuslain mukaista aamu- tai iltapäivätoimintaa ilmoitti antaneensa Porvoon taidekoulu (500 opetustuntia) ja Aimokoulu (Hämeenlinna, 272 opetustuntia). Perusopetuslain mukaista maksutonta koulun kerhotoimintaa ilmoitti antaneensa Keravan kuvataidekoulu (57 opetustuntia). Muuta koulussa järjestettävää kerhotoimintaa annettiin Espoon kuvataidekoulussa (156 opetustuntia) ja Keravan kuvataidekoulussa (150 opetustuntia).

Muita tilauspalveluita tai projekteja muille kuin taiteen perusopetuksen oppilaille annettiin 25 oppilaitoksessa.

Tässä kyselytutkimuksessa keskitytään kuitenkin vain taiteen perusopetuksen tarkasteluun.

1.4 Opetuskieli

Kyselyyn vastanneissa kouluissa annettiin opetusta pääosin suomenkielellä. Ruotsinkielistä opetusta antoivat Espoon kuvataidekoulu, Kirkkonummen kuvataidekoulu, Kokkolan Lasten ja nuorten kuvataidekoulu / Bildkonstskola för barn och unga, Närpiön aikuisopisto / Närpes vuxeninstitut sekä Porvoon taidekoulu. Kaksikielisiä (suomi/ruotsi) opetusryhmiä oli Porvoon taidekoulussa sekä Vantaan kuvataidekoulussa. Lisäksi opetusta tarjosivat venäjäksi Lappeenrannan lasten ja nuorten kuvataidekoulu ja englanniksi Taidekoulu Tatavuu (Espoo).

1.5 Arviointikäytännöt

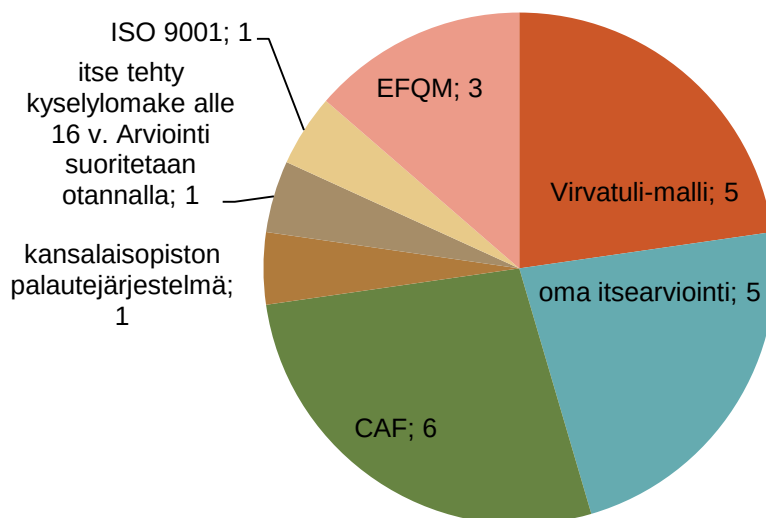
Kyselytutkimuksessa selvitettiin koulujen toimintaan, oppilaisiin sekä opettajiin liittyviä arviointikäytäntöjä vuonna 2012. Kyselyyn vastanneista 65 koulusta arviointia suoritti 38 koulua eli 58%. Arviointia suorittaneista kouluista 17 (45%) suoritti Virvatuli-itsearviointia.

Arviointikäytänteitä koskevaan kohtaan vastanneista 65 koulusta (32%) 21 antoi yleisen oppimäärän opetusta. Yleisin arviointikäytäntö oli CAF-arviointi (6 koulua / 29%). Toiseksi yleisimpiä käytäntöjä olivat koulun oma arviointi (5 koulua / 24%) sekä Virvatuli-arviointi (5 koulua / 24%). Yksittäisissä kouluissa käytettiin ISO 9001-arviointia, kansalaisopiston palautejärjestelmää sekä itse tehtyä oppilasarviointia (alle 16-vuotiaille).

Laajaa oppimäärää antavista kouluista 18 (82%) ilmoitti suorittaneensa arviointia. Selvästi yleisin arviointikäytäntö oli Virvatuli-itsearviointi (12 koulua / 67%). Toiseksi yleisin käytäntö oli oma arviointi (4 koulua / 22%) ja kolmanneksi yleisin oli oppilasarviointi (2 koulua / 11%). Yksittäisissä kouluissa suoritettiin myös opetustilojen arviointia, työsuorituksen ja tehtävän vaativuuden arviointia (kehityskeskustelut) tai muuta arviointia. Lisää oppilaitosten itsearvioinnista taulukossa *Oppilaitoksen itsearviointi*.

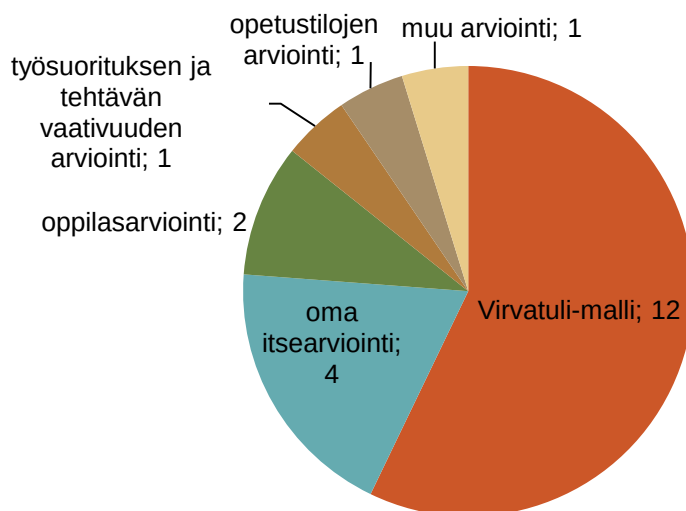
Seuraavissa kaavioissa kouluissa suoritettut arvioinnit on eritelty aihepiireittäin.

Arviointikäytännöt yleistä oppimäärää antavissa kouluissa

Kaavio 3: Arviointikäytännöt yleistä oppimäärää antavissa kouluissa.

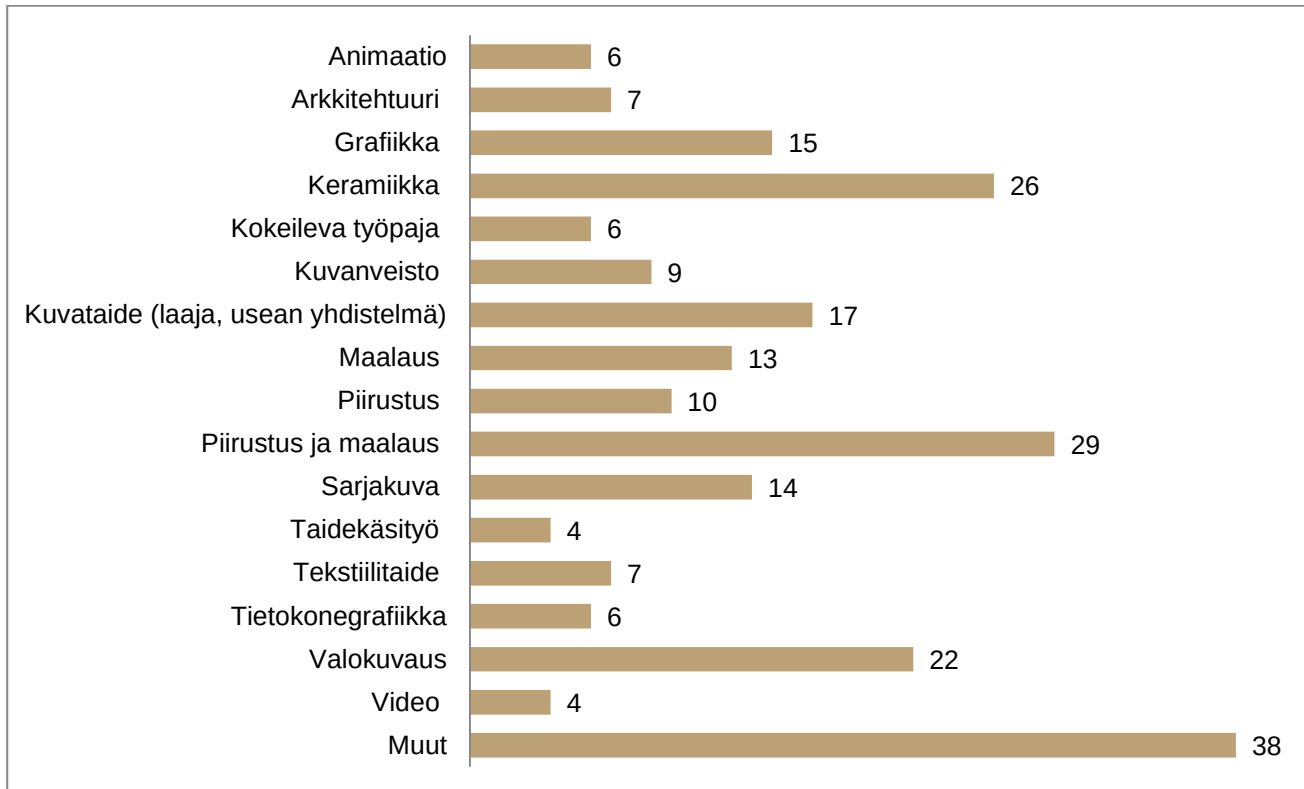
Arviointikäytännöt laajaa oppimäärää antavissa kouluissa

Kaavio 4: Arviointikäytännöt laajaa oppimäärää antavissa kouluissa.

2 SYVENTÄVÄT OPINNOT

48 vastaajaa ilmoitti oppilaitoksessaan järjestetyt taiteen perusopetuksen syventäviin opintoihin kuuluvat työpajat. Seuraavassa taulukossa on koottu yhteen suosituimmat kouluissa vuonna 2012 tarjolla olleet työpajat.

Kaavio 5: Syventävät opinnot / työpajat

Kouluissa oli myös yhdistelty kahta tai useampaa työpaja-ainetta erilaisiksi kokonaisuuksiksi, kuten esimerkiksi piirustus/sarjakuva ja muoti/puvustus. Tällaiset työpajat ovat yllä olevassa taulukossa laskettu kuuluvaksi kohtaan *muut työpajat*. Sama kategoria sisältää myös muita työpajoja, joita annettiin yksittäisissä kouluissa, kuten esim. lasityöt, rakupoltto, tuotesuunnittelu, digitaalinen piirustus ja maalaus, katutaide jne.

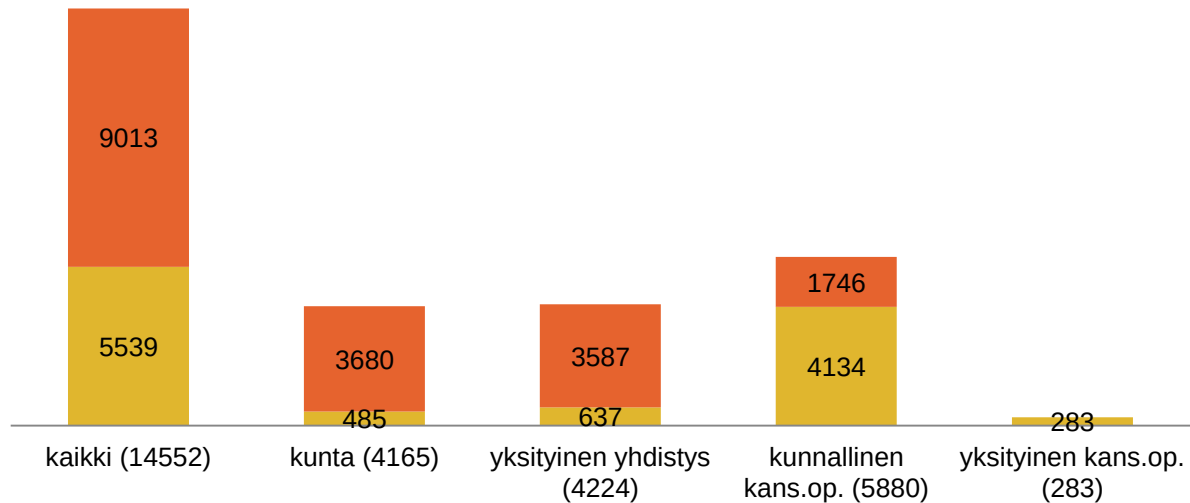
3 OPPILAAT

3.1 Oppilasmäärät

Kyselyyn vastanneiden kuvataidekoulujen oppilasmäärät vaihtelivat vuonna 2012 Närpiön aikuisopiston 9 oppilaasta Espoon kuvataidekoulun 1289 oppilaaseen. Oppilasmäärältään toiseksi suurin koulu oli Porvoon taidekoulu (980 oppilasta) ja kolmanneksi suurin Vantaan kuvataidekoulu (738 oppilasta). Yli neljäänsataan oppilaaseen ylsivät myös Joensuun seudun kansalaisopisto (650 oppilasta), Helsingin kuvataidekoulu (629 oppilasta) sekä Pohjois-Helsingin kuvataidekoulu (426 oppilasta). Keskimäärin kyselyyn vastanneissa kuvataidekouluissa opiskeli 222 oppilasta.

Laajaa/yleistä oppimäärää antavien koulujen oppilasmäärä ylläpitäjittäin

■ yleinen oppimäärä ■ laaja oppimäärä

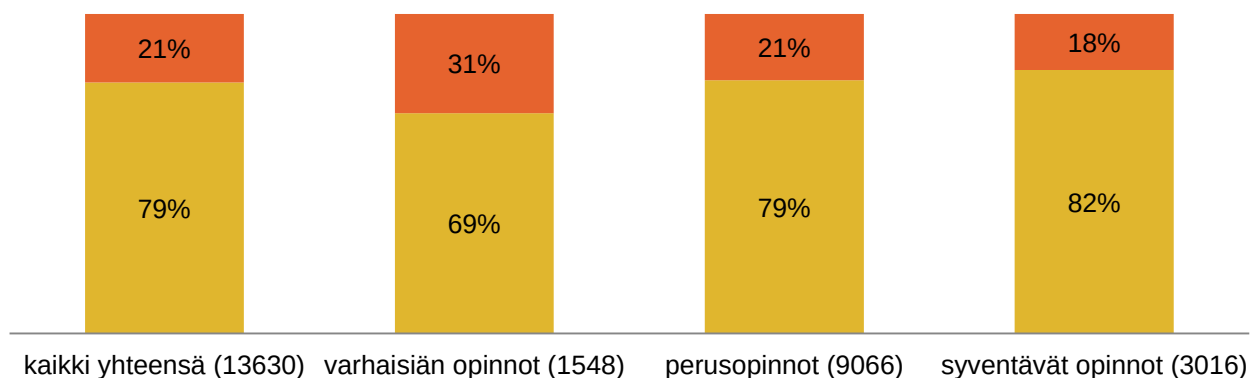

Kaavio 6: Laajaa / yleistä oppimäärää antavien koulujen oppilasmäärät ylläpitäjän mukaan

Kyselyyn vuonna 2012 vastanneissa kuvataidekouluissa oli yhteensä 14 111 oppilasta, josta 79 % oli tyttöjä ja 21 % poikia. Vuonna 2010 tyttöjä oli kokonaismäärästä 77% ja poikia 23%. Tyttöjen määrä suhteessa poikien määrään on siis hieman kasvanut vuodesta 2010. Alla olevissa taulukossa on selvitetty tarkemmin oppilasjakaumia eri opintovaiheissa. Kaikki koulut eivät kyenneet erottelamaan oppilaitaan sukupuolen mukaan eri opintovaiheissa, joten näiden koulujen oppilaat puuttuvat alla olevista laskelmista.

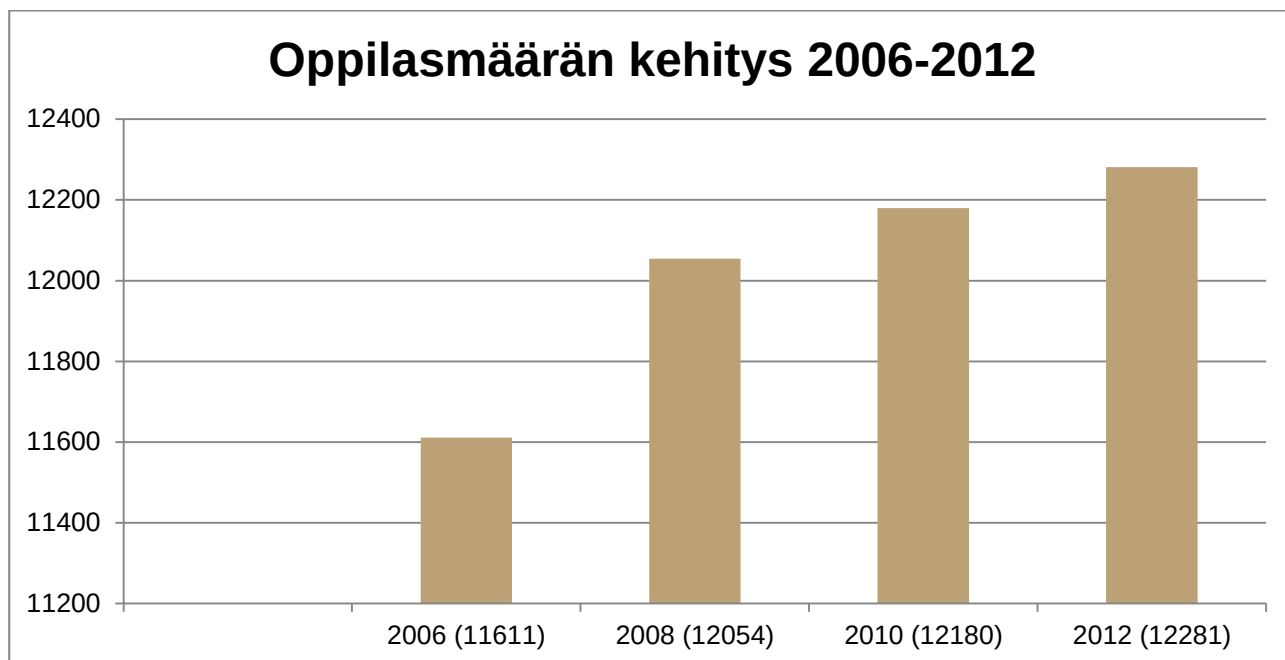
Oppilasjakauma eri ikäryhmissä sukupuolen mukaan

■ tyttöjä ■ poikia

Kaavio 7: Oppilasjakauma eri ikäryhmissä sukupuolen mukaan

Poikien määrä on suhteessa suurin varhaisiän opinnoissa. Perusopintoihin siirryttäessä poikien määrä vähenee 10 prosenttiyksikköä. Tilanne oli samankaltainen myös vuosina 2004, 2006 ja 2008 ja 2010.

Kaavio 8: Oppilasmäärän kehitys neljään peräkkäiseen kyselytutkimukseen 2004-2010 osallistuneissa 41 koulussa

Opintovaiheittain tarkasteltuna on oppilaiden määrä edelleen ollut nousussa perusopinnoissa kun taas syventävissä opinnoissa olevien oppilaiden määrä on jatkanut putoamista. Prosentuaalisesti tarkasteltuna tilanne on seuraavanlainen: vuosina 2002 ja 2004 10 % oppilaista oli varhaisiän opinnoissa, 60 % perusopinnoissa ja 30 % syventävissä opinnoissa. Vuonna 2006 vastaavat luvut olivat 10 % (varhaisiän opinnot), 61 % (perusopinnot) ja 29 % (syventävät opinnot). Vuonna 2008 tilanne oli 12 % (varhaisiän opinnot), 63 % (perusopinnot) ja 26 % (syventävät opinnot). Vuonna 2010 varhaisiän opinnoissa oli 12 %, perusopinnoissa 64 % ja syventävissä opinnoissa 18 % oppilaista. Vuonna 2012 varhaisiän opinnoissa oli 11 %, perusopinnoissa 67 % ja syventävissä opinnoissa 22 % oppilaista.

Tarkasteltaessa oppilasmäärien kehitystä niiden 41 koulun kesken, jotka olivat mukana neljässä peräkkäisessä tutkimuksessa (vuosina 2006, 2008, 2010 ja 2012) voidaan todeta, että kokonaisoppilasmäärä on vuosittain hiukan kasvanut, vaikkakin kasvu on vuosi vuodelta hidastunut. Kasvua vuosien 2006 ja 2008 välillä oli 3,8 % ja vuosien 2008 ja 2010 välillä 1,1 %. Yli puolessa (27 koulussa, 66%) näistä kouluista oppilasmäärä kasvoi vuoden 2010 ja 2012 välillä ja kasvuprosentti oli 0,8 %.

3.2 Oppilaiden ikärakenne

Oppilaiden ikärakenne kyselyyn vuonna 2012 vastanneissa kouluissa vaihteli 0-vuotiaista 20-vuotiaisiin. Keskimäärin oppilaiden ikärakenne kouluissa oli 5–17 vuotta. Keravan kuvataidekoulussa ja Porvoon taidekoulussa annettiin varhaisiän taidekasvatusta jo 1-vuotiaille, Taidekoulu Tavavuussa (Espoo) saattoi opiskelun aloittaa 2-vuotiaana ja Lappeenrannan lasten ja nuorten kuva- taidekoulussa sekä Rautjärven kansalaisopistossa 3-vuotiaana. Opintoja oli mahdollista jatkaa 20-vuotiaaksi asti 14 koulussa. Kouluja, joissa ei annettu opetusta alle 7-vuotiaille (ts. alle kouluikäisille lapsille), oli yhteensä 14.

3.3 Ryhmäkoot

Lasten ja nuorten kuvataidekouluissa annettava opetus on ryhmäopetusta. Ryhmäkoko vaihteli 1 oppilaasta (Koillis-Savon kansalaisopisto, Nilsia) jopa 20 oppilaaseen (Uudenkaupungin lasten ja nuorten kuvataidekoulu). Pääsääntöisesti ryhmäkoko oli 7-15 oppilaan välillä. Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liiton suositus on, että perusopetusryhmien ryhmäkoko olisi 10–12 oppilasta.

3.4 Oppilasvalinnat

Kyselyyn vastanneiden lasten ja nuorten kuvataidekoulujen oppilaat valittiin ensisijaisesti ilmoittautumisjärjestyksessä (45 koulua). Arpomalla oppilaansa valitsi 14 koulua. Pääsykokeita käytettiin sisään pääsyyn valintaperusteena yhdessä koulussa, Kokkolan lasten ja nuorten kuvataidekoulussa.

Muunkinlaisia valintaperusteita käytettiin. Pieksämäen kuvataidekoulussa valinnat tehtiin avointen hakemusten perusteella. Rauman kuvataidekoulussa oppilasvalinnat tehtiin näytetöiden (2 näytettyä eri tekniikoilla) perusteella. Sara Hildén –akatemiassa 8-11-vuotiaat valittiin näytetöiden perusteella, 7-vuotiaat näytetöiden ja valintakokeen perusteella. Rovaniemen kuvataidekoulussa oli valintamenetelmänä tutustumispäivään osallistuminen. Forssan kuvataidekoulussa sekä Huittisten seudun kansalaisopistossa valittiin kaikki ilmoittautuneet oppilaat.

Sisään pääsyprosentti oli kysymykseen vastanneissa kouluissa keskimäärin 86 % vaihdellen 0 ja 100 prosentin välillä. Sisään päässeiden osuus näyttää laskeneen hieman. Edellisen kyselytutkimuksen aikaan vuonna 2010 sisään pääsyprosentti oli 90 % ja 2008 sisään pääsyprosentti oli 89 %.

Vuonna 2012 sisään pääsyprosentti oli täydet 100 % yhteensä 22:ssä 48:stä tähän kohtaan vastanneesta koulusta. Toisin sanoen kaikki halukkaat pääsivät vuonna 2012 sisään lähes joka toiseen lasten ja nuorten kuvataidekouluun.

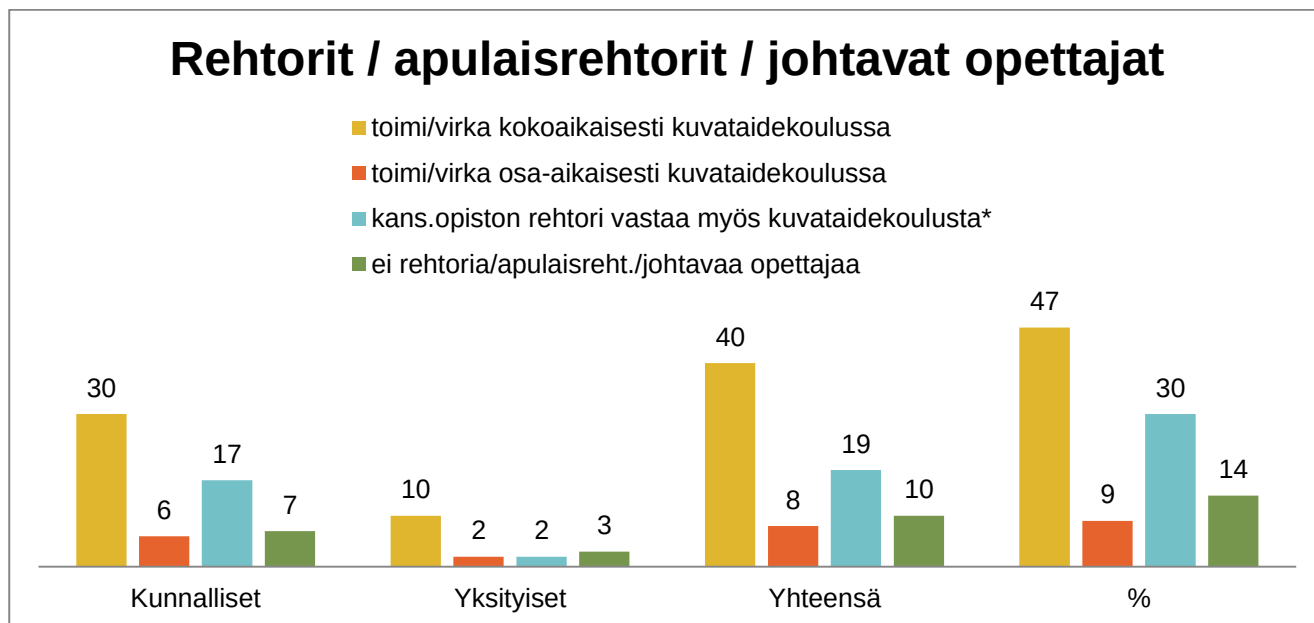
4 HENKILÖSTÖ

4.1 Rehtori, johtaja, johtava opettaja

Taiteen perusopetuslain mukaan jokaisessa oppilaitoksessa, jossa järjestetään lain mukaista koulutusta, tulee olla toiminnasta vastaava rehtori.

Rehtori, apulaisrehtori tai johtava opettaja oli kyselytutkimusvastausten perusteella vuonna 2012 yhteensä 56 kuvataidekoulussa. 14 kuvataidekoulussa on kokoaikaisesti kuvataidekoulun toiminnasta vastaava rehtori. Ja myös 15 kansalaisopistoa ilmoitti rehtorinsa vastaavan kuvataidekoulun toiminnasta kokoaikaisesti. 15 kansalaisopiston rehtorin virkaan kuuluu kuvataidekoulun johtaminen osana koko opiston johtamista. Taiteen perusopetukseen liittyviä tehtäviä oli myös kansalaisopistojen 7 apulaisrehtorilla, 5 johtavalla opettajalla ja 14 suunnittelijaopettajalla. 9 oppilaitoksessa ei ollut rehtoria, johtajaa tai johtavaa opettajaa. Kahdessa koulussa oli näiden sijasta suunnittelijaopettaja.

Seuraavassa taulukossa on eritelty, kuinka monen kunnallisen ja yksityisen kuvataidekoulun johdossa on rehtori / apulaisrehtori / johtava opettaja.

Kaavio 9: Rehtorit / apulaisrehtorit / johtavat opettajat oppilaitoksissa vuonna 2012

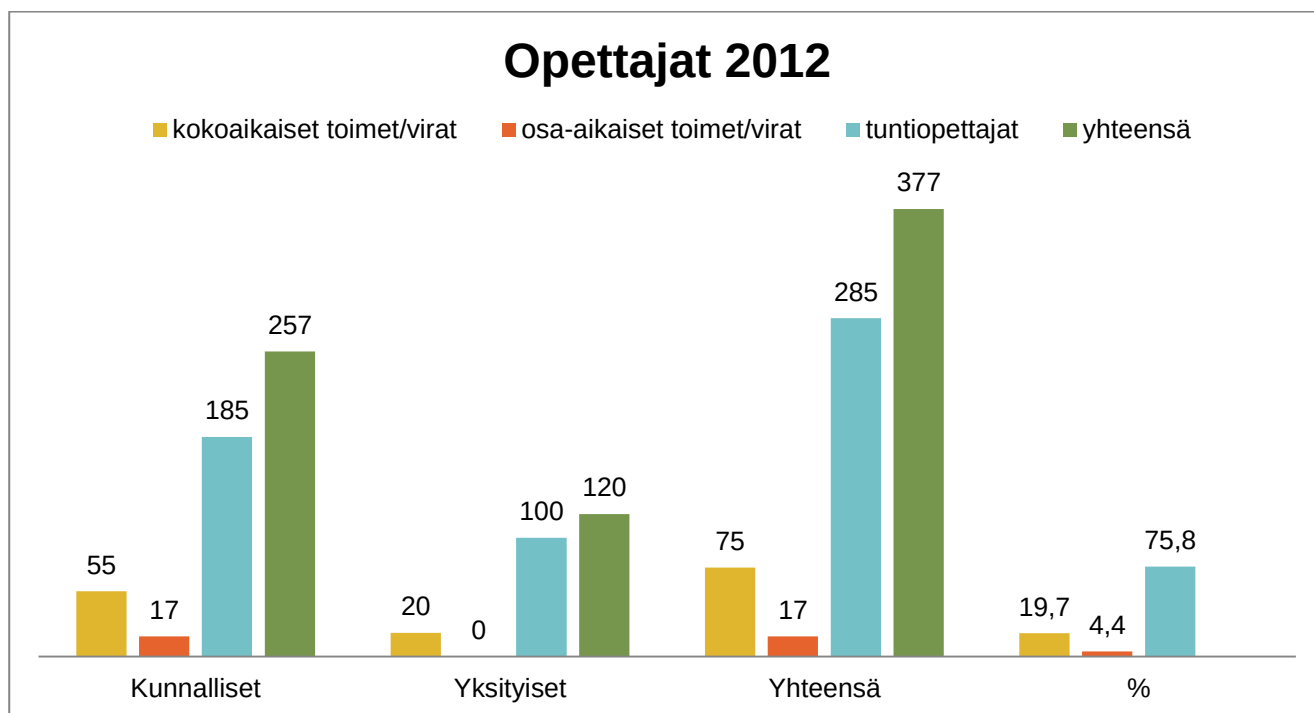
*sis. myös rehtoreita, joilla jaettu virka mm. sivistystoimen, musiikkiopiston tai lukion kanssa.

Vain Espoon kuvataidekoulussa työskenteli rehtorin rinnalla taiteen perusopetuksesta vastaava kokoaikainen apulaisrehtori. Kuvataidekoulun kokoaikaisen rehtorin rinnalla oli johtava opettaja Aiomokoulussa (Hämeenlinna) ja Vantaan kuvataidekoulussa.

4.2 Opettajat

Kyselyyn vastanneissa 65 kuvataidekoulussa työskenteli yhteensä 382 opettajaa. Heistä 93 (24 %) työskenteli kuukausipalkalla koko- tai osa-aikaisesti. Loput 289 (76 %) opettajaa työskentelivät tuntipalkalla. Pienellä osalla kuukausipalkkaisista työ kuvataidekoulussa kattoi vain osan heidän kokonaistyöajastaan ja heidät on seuraavassa kaaviossa luettu osa-aikaisiksi.

Opettajien määrässä ei tässä ole huomioitu rehtoreita, johtavia opettajia eikä apulaisrehtoreita. Kansalaisopistoissa työskenteli 12 suunnittelijaopettajaa, joista 1 virkaan kuului myös muuta opetustyötä kuin taiteen perusopetuksen suunnittelijaopettajan työ.

Kaavio 10: Opettajat oppilaitoksissa vuonna 2012

4.3 Opetushenkilökunnan pedagoginen pätevyys ja koulutustausta

Opetushenkilökuntaa oli kouluissa yhteensä 408 henkilöä, joista 242 henkilöllä (59 %) oli opettajan pedagoginen pätevyys (35 ov). Ks. taulukko *Opetushenkilökunnan pedagoginen pätevyys*.

Kunnallisissa kouluissa (11) pedagoginen pätevyys oli kaikilla opetushenkilökunnan jäsenillä 4 koulussa, yli puolella jäsenistä 3 koulussa, puolella jäsenistä 1 koululla ja alle puolella 3 koulussa. Yksityisissä kouluissa (14) pedagoginen pätevyys oli kaikilla opetushenkilökunnan jäsenillä 5 koulussa, yli puolella jäsenistä 5 koulussa, puolella jäsenistä 2 koulussa ja alle puolella jäsenistä 1 koulussa. Mukana oli kaksi koulua, josta kyseisiä tietoja ei oltu ilmoitettu. Kansalaisopiston alaisissa kouluissa (40) pedagoginen pätevyys oli kaikilla opetushenkilökunnan jäsenillä 11 koulussa, yli puolella jäsenistä 11 koulussa, puolella jäsenistä 8 koulussa, alle puolella jäsenistä 4 koulussa ja ei kenelläkään opetushenkilökunnan jäsenistä 3 koulussa. (Lisäksi mukana oli 3 koulua, joiden kohdalla ei pysty sanomaan monellako).

Kysyttäessä opetushenkilökunnan muuta koulutusta selkeästi yleisin oli kuvataiteilijan koulutus (22, joista osa AMK-tason, osa 2. asteen koulutus ja 1 AMK-tasoa vastaava ulkomaalainen tutkinto). Toiseksi yleisin oli taiteen maisterin (TaM) koulutus, kolmanneksi yleisin artesaanin koulutus, neljänneksi yleisin graafisen suunnittelijan koulutus ja viidenneksi yleisin luokanopettajan tai lastentarhanopettajan koulutus. Muita yksittäisiä koulutuksia oli mm. muotoilijan koulutus, keraamikon koulutus, dokumenttikuvaajan koulutus, filosofian maisterin (FM) koulutus jne. Katso koulutuksia tarkemmin taulukosta *Opetushenkilökunnan pedagoginen pätevyys*.

4.4 Muu henkilöstö

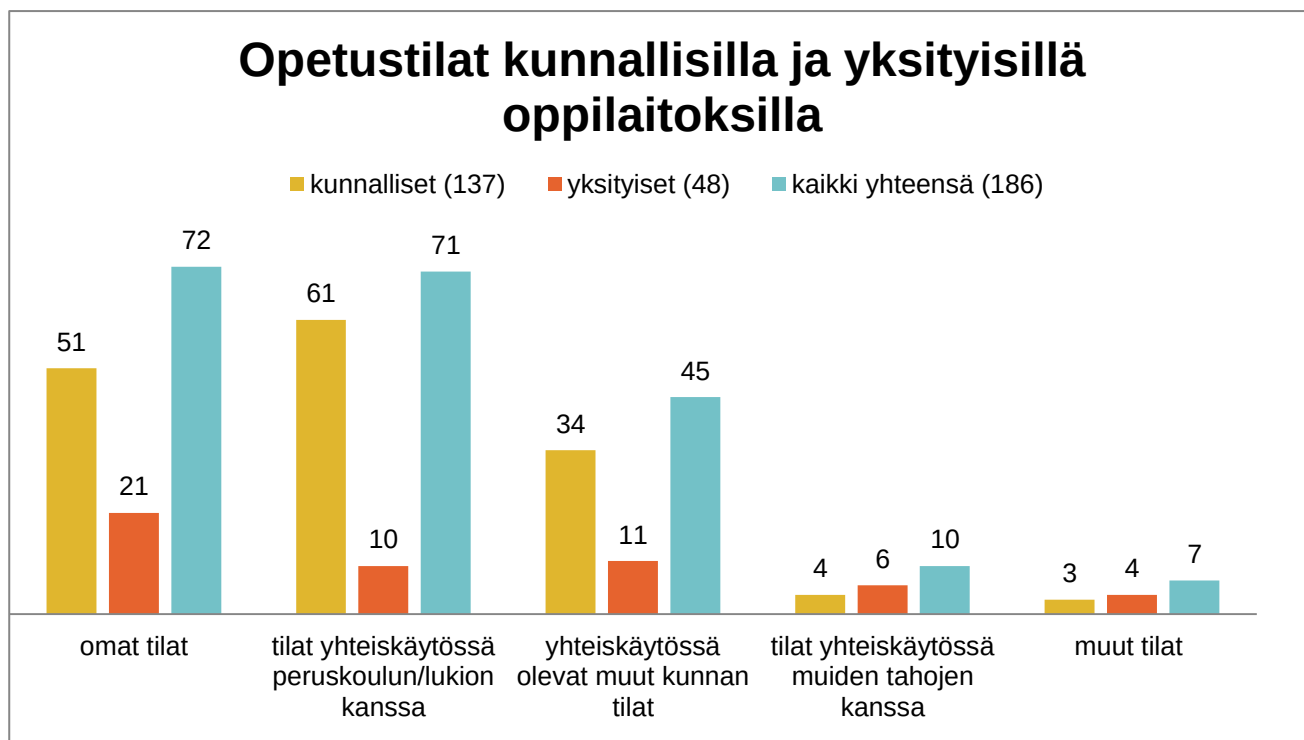
Kuvataidekoulun toimistotehtävistä huolehti yksinomaan kuvataidekoulua varten palkattu sihteeri tai kanslisti yhteensä 27 koulussa. 23 koulussa toimistoa hoitivat joko kansalaisopiston tai kulttuuri- tai koulutoimen toimistotyöntekijät, tai työntekijät olivat yhteiset taidekoulun tai musiikkiopiston kanssa. 11 koulua ei vastannut kysymykseen.

4.5 Opetushenkilöstön palkkaus

Opetushenkilöstön palkkauksessa noudatettiin pääasiassa Kunnallisen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimuksia. Kyselyyn vastanneista kouluista 20 (31 %) noudatti Lasten ja nuorten taidekoulujen virka- ja työehtosopimusta (OVTES, OSIO F, LIITE 11) ja lisäksi jonkin toisen sopimuksen rinnalla tätä noudatti 1 koulu. Kansalais- ja kansanopistojen virka- ja työehtosopimusta (OVTES, OSIO F, LIITE 12) noudatti 31 koulua eli lähes puolet (48,5 %) vastanneista. Edellä mainittujen lisäksi 11 oppilaitosta (16,7 %) ilmoitti noudattavansa Sivistystyön työnantajat ry:n yksityistä opetusala koskevaa työehtosopimusta. Yhdessä oppilaitoksessa noudatettiin PTY eli Palvelualan työnantajaliitto ry:n kansalaisopistojen virka- ja työehtosopimusta.

5 OPETUSTILAT

Kyselyyn vastanneilla 65 koululla oli opetusta vuonna 2012 yhteensä 186 toimipisteessä, kun vuonna 2008 opetuspisteitä oli tutkimukseen osallistuneilla 80 koululla 255 kappaletta. Seitsemän tai enemmän eri osoitteissa sijaitsevia opetustiloja koulua kohden oli viidessä koulussa. Eniten opetuspisteitä (24) oli Joensuun seudun kansalaisopisto / Lasten ja nuorten kuvataideopetuksella. Vain yksi opetuspiste oli noin kolmanneksella (29 %) kyselyyn vastanneista lasten ja nuorten kuvataidekouluista eli 19 koululla.

Kaavio 11: Opetustilojen luokittelu haltijan mukaan

Yksityisillä kouluilla oli käytössään hieman enemmän omia tiloja (44%) kuin kunnallisilla kouluilla (37 %). Kunnalliset koulut puolestaan käyttivät enemmän peruskoulun ja lukion tiloja (45 %) kuin yksityiset koulut (21%). Reilu kolmannes kuvataidekoulujen tiloista (kunnalliset 30 %) ja (yksityiset 44 %) oli muita kuin omia tai peruskoulun/lukion tiloja. 30 oppilaitosta ilmoitti opetuspisteidensä määrän lisäksi myös niiden pinta-alan. Keskimäärin näillä kouluilla oli käytössään 460 m² vaihteluvälillä ollessa 50 – 2000 m².

Opetustiloja arvioitiin kyselyssä opetuspisteiden tarkoituksenmukaisuuden ja turvallisuuden sekä opetussuunnitelman mukaisen opetuksen mahdollistamisen suhteen.

Yleisarvosana opetuspisteiden tarkoituksenmukaisuudesta ja turvallisuudesta asteikolla 5 täysin – 1 ei lainkaan oli keskimäärin 3,7 eli lähes toimiva niin kunnallisilla (3,7) kuin yksityisilläkin (3,6) kouluilla. Erinomaisina tilojensa tarkoituksenmukaisuutta ja turvallisuutta piti 7 koulua (5 kunnallista ja 2 yksityistä). Kolme oppilaitosta arvioi tilansa tarkoituksenmukaisuuden ja turvallisuuden arvostamalla 2.

Parantamisen varaa oli erityisesti tilojen ahtaudessa, säilytystilojen puutteessa, yhteiskäytön tuomissa ongelmissa, opetuskalustossa, poistumisteiden määrässä, ilmastoinnissa ja viemäröinnissä. Peruskorjauksen tarvetta oli joissakin kouluissa. Useissa kouluissa taas opetuspisteet on suunniteltu tai remontoitu nimenomaan taideopetusta varten. Osa tiloista oli perusluokissa, joita ei ole suunniteltu kuvataidekoulun käyttöön. Tällöin luokan varustetaso ja säilytystilan puute koettiin ongelmallisiksi.

Yleisarvosana siitä, mahdollistivatko opetustilat opetussuunnitelman mukaisen opetuksen, asteikolla 5 täysin – 1 ei lainkaan oli keskimäärin 4,1 eli lähes täysin niin kunnallisilla (4,1) kuin yksityisilläkin (4,2) kouluilla. 20 koulua (14 kunnallista ja 6 yksityistä) arvioi opetustilojensa mahdollistavan opetussuunnitelman mukaisen opetuksen täysin (arvosana 5).

Parantamisen varaa oli erityisesti ajanmukaisessa opetuskalustossa (etenkin atk-laitteet), tilojen ahtaudessa ja muunneltavuudessa sekä säilytystilan puutteessa. Pääsääntöisesti koettiin kuitenkin että opetustilat mahdollistivat opetussuunnitelman mukaisen opetuksen.

Kyselyssä koulut arvioivat myös näyttelytilojen saatavuutta asteikolla 5 täysin – 1 ei lainkaan. Yleisarvosanaksi muodostui 4,0. 18:lla (28%) vastanneista (65) kouluista on mahdollisuus järjestää näyttelyitä koulun omissa tiloissa, 15 (23%) koululla kirjastoissa, 9 (14%) koululla kaupungin/kunnan tarjoamissa tai vuokraamissa tiloissa, 23 (35%) koululla muissa tiloissa kuten gallerioissa, teatterissa, liiketiloissa tai metroaseman vitriineissä. Muutamissa kouluissa koettiin käytössä olevat näyttelytilat liian ahtaiksi, mutta pääsääntöisesti vastanneissa kouluissa oltiin varsin tyytyväisiä käytettävissä oleviin näyttelytiloihin. Näyttelytilojen saatavuus vaihteli eri toimipisteiden välillä.

6 OPETUKSEN ESTEETTÖMYYDEN KEHITTÄMINEN JA ERILAISTEN OPPIJOIDEN ERITYISTARPEIDEN HUOMIOON OTTAMINEN / MONIKULTTUURISUUS, MAAHANMUUTTAJAOPPILAAT

60 vastaajasta 33 (55%) koulua ilmoitti kehittäneensä opetuksen esteettömyyttä ja ottaneensa huomioon erilaisten oppilaiden erityistarpeita. 14 koulussa opetustilojen esteettömyys on varmistettu mm. hissillä, liuskalla, inva-wc:llä tai luokkatilojen järjestelyillä. 16 koulussa kerrottiin otettaneen huomioon erityisoppilaat mm. opettajien koulutuksella, huomioimalla oppilaiden yksilölliset erityistarpeet, henkilökohtaisilla opetussuunnitelmilla, yhteistyöllä oppilaiden vanhempien kanssa tai henkilökohtaisia tulkkeja ja kouluavustajia käyttämällä.

58 vastaajasta 33 (57% tähän vastanneista) koulua vastasi ottaneensa opetuksessaan huomioon monikulttuurisuuden ja maahanmuuttajaoppilaat. Eniten oli kiinnitetty huomiota maahanmuuttajataustaisten oppilaiden opetuskieleen. Opetusta järjestettiin maahanmuuttajataustaisille oppilaille joko suomen, englannin tai venäjän kielellä tai käyttämällä opetuksessa apuna tulkkeja. Myös kaksikielisiä ryhmiä (suomi-englanti, suomi-venäjä) on ollut käytössä. Muutamissa kouluissa (5) maahanmuuttajataustaiset oppilaat olivat mukana normaalissa opetuksessa. Neljässä koulussa kiinnitettiin erityistä huomiota maahanmuuttajataustaisten oppilaiden kulttuurieroihin. Yhdessä koulussa on toiminut Moku-työryhmä ja järjestetty monikulttuurisuustapahtumia. Joissain kouluissa opettajille on järjestetty niin kielikoulutusta kuin maahanmuuttajien kohtaamista ja opettamista käsittelevää koulutusta. Yhdessä koulussa opetussuunnitelmaa on myös muunneltu oppilaan tarpeiden mukaan. Yhdessä koulussa maahanmuuttajataustaiset ovat voineet osallistua opetukseen myös opintotieturin turvin.

7 PAIKALLINEN YHTEISTYÖ

Paikallista yhteistyötä kartoittavaan osioon vastasi 64 koulua. Eniten yhteistyötä oli ollut peruskoulun (41 koulua) ja kirjaston (41 koulua) kanssa. Toiseksi eniten yhteistyötä oli ollut muiden taiteen perusopetusta antavien oppilaitosten kanssa (32 koulua) ja kolmanneksi eniten museoiden kanssa (31 koulua). Muita yhteistyötahoja olivat päiväkodit (23 koulua), muut kunnan/kaupungin laitokset (esim. vanhainkodit, palvelutalot, kulttuuritoimet ja nuorisotoimet) (22 koulua), lukiot (20 koulua), nuorisotalot (18 koulua), yritykset (14 koulua), teatterit (13 koulua), kansainväliset tahot (11 koulua), ammattikorkeakoulut (9 koulua), yliopistot (6 koulua).

Eniten yhteistyötä oli ollut tilajärjestelyissä, toiseksi eniten yhteisproduktioiden muodossa, kolmanneksi eniten laite-, ohjelmisto- tai materiaalipalveluissa, neljänneksi eniten henkilöstöjärjestelyissä, viidenneksi eniten täydennyskoulutuksen järjestämisessä ja kuudenneksi eniten opetussuunnitelmatyössä.

8 KEHITTÄMISHANKKEET

Kaikista kyselyyn vastanneista 65 koulusta 28 koululla (43%) oli kehittämishankkeita vuoden 2012 aikana. Näistä kunnallisia kouluja oli 11, yksityisiä 6, Kansalaisopiston alaisuudessa olevia 10. Kehittämishankkeita oli yhteensä 48. Hankkeiden määrä koulua kohden vaihteli 1-3 välillä.

Suurimmalla osalla (11 koululla, 39%) hankkeen rahoituksena oli OPH:n valtionavustus taiteen perusopetuksen kehittämishankkeisiin. Toiseksi eniten (10 koulua, 36%) oli valtionavustuksia Virvatulimallin käyttöönottoon. Kolmanneksi eniten (9 koulua, 32%) Vapaan sivistystyön laatu- ja kehittämisyhteistyön rahoitus. 9 koululla oli ollut myös muuta rahoitusta: Osaava-hankerahoitus 5 koululla, Comenius-hankerahoitus 2 koululla ja yksittäisille oppilaitoksille myönnetty Kotva-rahoitus, Taikalamppu-rahoitus sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustus vammaisten lasten taideopetukseen.

Eritavoin koordinoituissa Virvatuli-hankkeissa oli mukana tai järjestäjänä 10 koulua (Jyväskylän kaupungin kuvataidekoulu, Kokkolan lasten ja nuorten kuvataidekoulu, Lappeenrannan lasten ja nuorten kuvataidekoulu, Porin taidekoulu, Porvoon taidekoulu, Rovaniemen kuvataidekoulu, Saarijärven kuvataidekoulu, Sara Hildén –akatemia (Tampere), Valkeakosken kuvataidekoulu sekä Vantaan kuvataidekoulu).

Lohjanseudun kuvataidekoulu toimi koordinaattorina nykytaidekasvatuksen kehittämishankkeessa Taidenavigaattori 2, Kaupunkitaide yhteisötaiteen keinoin. Hankkeeseen osallistui 11 koulua, joista 4 koulua oli mukana kyselytutkimuksessa (Espoon taidekoulu, Aimokoulu (Hämeenlinna), Rovaniemen kuvataidekoulu ja Vihdin kuvataidekoulu). Lohjanseudun kuvataidekoulu koordinoi myös kuvataidekoulujen tekstiilitaideopettajien täydennyskoulutus- ja vertaisoppimishanketta SikSak, jossa oli mukana myös 2 muuta koulua (Helsingin kuvataidekoulu sekä Vihdin kuvataidekoulu).

Osaava-hankkeissa oli mukana 3 koulua (Keravan kuvataidekoulu, Petäjä-opisto (Parkano) ja Sara Hildén –akatemia (Tampere)).

Laatu- ja kehittämishankkeissa oli mukana myös 3 koulua (Kemijärven kansalaisopisto, Laukaan kansalaisopisto ja Someron kansalaisopisto).

Nykytaidepedagogiikan kehittämishankkeessa Idealaboratories oli mukana kaksi koulua (Sara Hildén –akatemia ja Vantaan kuvataidekoulu).

Muita kehittämishankkeita, joissa lasten ja nuorten kuvataidekouluja oli mukana vuonna 2012, olivat mm. Helsingin kuvataidekoulun koordinoima Apuniekka –vertaisoppimishanke, Espoon kuvataidekoulun Nykytaiteen uusmediat kuvataiteen ilmaisukeinoina –hanke, Hyvinkään lasten ja nuorten kuvataidekoulun koordinoima Jätin matkassa –kulttuurihistoriajatkohanke (yhdessä Taito- käsityökoulu Helmin kanssa), Taide- ja muotoilukoulu Taikan koordinoimat Oppimisympäristön kehittämishanke sekä Kenkäprojekti –hanke, Vihdin kuvataidekoulun koordinoima Muotopuhe-hanke, Linnalan kuvataidekoulun (Savonlinna) koordinoima Mediataiteen edistämis- ja kehittämishanke,

Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liitto ry:n sekä Käsi- ja taideteollisuusliitto Taito ry:n koordinoima Iloa iholla - Taide- ja muotoilukasvatusthanke.

9 KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

Kansainvälistä yhteistyötä opetushenkilökunnan ja oppilaiden kesken oli yhteensä viidessä koulussa. Nämä koulut olivat: Helsingin kuvataidekoulu, Porin kuvataidekoulu, Porvoon taidekoulu, Sara Hildén –akatemia (Tampere) sekä Vantaan kuvataidekoulussa. Yhteistyökoulut ja -maat koulut olivat Aunuksen lasten taidekoulu Venäjällä, Tartu lastekunstikool ja Sally Stuudio Virossa, Janis Rozentals Riga Art High School ja Boljerajan taidekoulu Latviassa, Lejre billedskola Tanskassa, Kamien Pomorski Taidekeskus Puolassa, Alves martins High School ja Viriato High School Portugalissa.

Kansainvälistä yhteistyötä opetushenkilökunnan kesken oli kahdessa koulussa; Jyväskylän kaupungin kuvataidekoululla sekä Lappeenrannan lasten ja nuorten kuvataidekoululla. Yhteistyökoulut ja -maat olivat kuvataidekoulu Paide Virossa, kuvataidekoulu Saldus Latviassa, kuvataidekoulu Vieksniai Liettuassa sekä Novgorodin kuvataidekoulu Venäjällä.

Lisäksi Hämeenkyrön lasten ja nuorten kuvataidekoulu ilmoitti, että heillä on ollut kansainvälistä yhteistyötä opetushenkilökunnan tai oppilaiden kesken ilman tarkennusta maitten tai oppilaitosten suhteen.

10 KEHITTÄMISTARPEET JA HAASTEET

Kyselyssä oppilaitoksia pyydettiin kartoittamaan pedagogiset, hallinnolliset ja muut kehittämistarpeet ja haasteet seuraavan 1-3 vuoden sisällä kolmesta eri näkökulmasta: pedagogisesti, hallinnollisesti ja muuten.

10.1 Pedagogiset kehittämistarpeet ja haasteet

Pedagogisia kehittämistarpeita ja haasteita kartoittavaan kohtaan vastasi 53 koulua, joista kunnallisia oli 10, yksityisiä 12, kansalaisopiston alaisia 29 ja yksityisen opiston alaisia 1. Suurimmaksi kehittämiskohteeksi / haasteeksi nousi opetushenkilökunnan koulutus, osaamisen päivitys ja pätevien opettajien hankkiminen (16 koulua). Toiseksi suurimpana haasteena koettiin opetustilat ja laitehankinnat (12 koulua). Muita vastauksia olivat opetussuunnitelmatyö (12 koulua), opetustyön kehittäminen / uudet oppiaineet ja -välineet (11 koulua), oppilashankinta / vähenevä oppilasmäärä (9 koulua), arviointityö (10 koulua), yhteistyö ja taiteiden välisyys (8 koulua) sekä erityisoppilaat / erilaiset oppijat (4 koulua), toiminnan jatkuvuus (3 koulua), päättötöet (2 koulua), organisaatiomuutokset (2 koulua) ja laajaan oppimäärään siirtyminen (2 koulua). Muita yksittäisiä vastauksia olivat mm. koko koulun kehittäminen, ajassa mukana pysyminen, oman työn arvostus ja työssä jaksaminen sekä vanhempien asenteeseen vaikuttaminen.

10.2 Hallinnolliset kehittämistarpeet ja haasteet

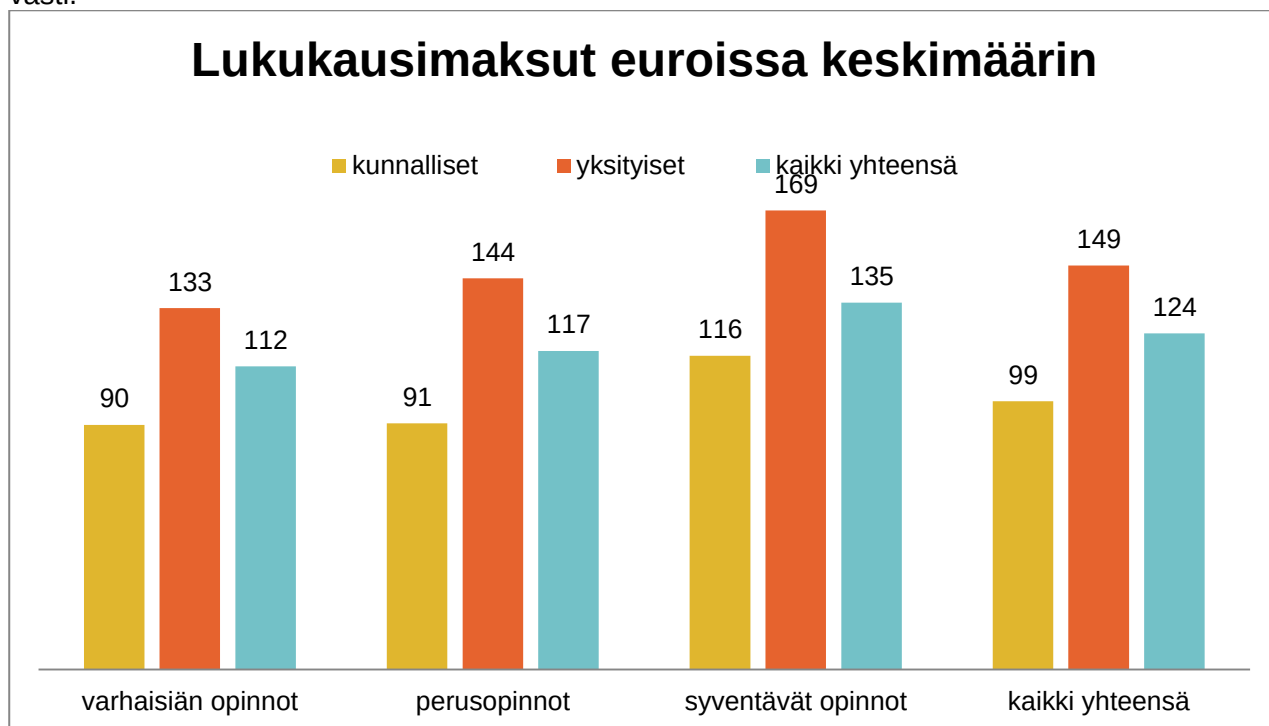
Hallinnollisia kehittämistarpeita ja haasteita kartoittavaan kohtaan vastasi 46 koulua, joista kunnallisia oli 9, yksityisiä 12, kansalaisopiston alaisia 23 ja yksityisen opiston alaisia 1. Suurimmaksi kehittämiskohteeksi / haasteeksi nousi opetus- ja hallinto henkilökunnan hankkiminen, työnjaon organisoiminen ja työssä jaksaminen (16 koulua). Toiseksi suurimpana haasteena koettiin hallinnon organisointi (11 koulua). Muita vastauksia olivat mm. talous/rahoitus (7 koulua), opetustilojen kehittäminen (7 koulua), organisaatiomuutokset (6 koulua), toiminnan jatkuminen ja tulevaisuuden näkymät (3 koulua), arviointityö (3 koulua), opetussuunnitelmatyö (2 koulua) sekä tiedotustyö (2 koulua). Muita yksittäisiä vastauksia olivat mm. taiteen perusopetuksen erityispiirteiden turvaaminen ja riittävät tuntiresurssit taiteen perusopetukselle.

10.3 Muut kehittämistarpeet ja haasteet

Muita kehittämistarpeita ja haasteita kartoittavaan kohtaan vastasi 39 koulua, joista kunnallisia oli 7, yksityisiä 11 ja kansalaisopiston alaisia 21. Suurimmiksi kehittämiskohteiksi / haasteiksi nousivat talous ja rahoitus (11 koulua) sekä opetustilojen kehittäminen ja laitehankinnat (11 koulua). Muita vastauksia olivat mm. henkilökunnan hankkiminen (8 koulua), yhteistyö mm. eri oppilaitosten, kodin ja kaupungin päättäjien kanssa (6 koulua), oppilashankinta (5 koulua), opetustyön kehittäminen (5 koulua), toiminnan jatkuminen ja opetuksen tason ylläpitäminen (4 koulua), arviointityö (3 koulua), markkinointi ja näkyvyys (3 koulua), organisaatiomuutokset (3 koulua) sekä hallinnon kehittäminen (2 koulua). Muita yksittäisiä vastauksia olivat intranetin puuttuminen, laajaan oppimäärään pääseminen ja opetussuunnitelmatyö.

11 LUKUKAUSIMAKSUT

Oppilailta perittävät lukukausimaksujen keskiarvot vaihtelivat vuonna 2012 eri ikäryhmissä seuraavasti.

Kaavio 12: Eriasteisten opintojen lukukausimaksut keskimäärin vuonna 2012

Lukukausimaksut vaihtelivat yleistä oppimäärää antavilla kouluilla varhaisopinnoissa 40-195 euron välillä, perusopinnoissa 20-120 euron välillä ja syventävissä opinnoissa 22-230 euron välillä. Laajaa oppimäärää antavilla kouluilla lukukausimaksut vaihtelivat varhaisiän opinnoissa 30-206 euron välillä, perusopinnoissa 45-196 euron välillä ja syventävissä opinnoissa 55-242 euron välillä.

Lukukausimaksut vaihtelivat varhaisiän opinnoissa kunnallisilla kouluilla 30-147 euron välillä ja yksityisillä kouluilla 64-206 euron välillä. Perusopintojen lukukausimaksujen vaihteluväli oli kunnallisilla kouluilla 20-196 euroa ja yksityisillä 65-210 euroa. Syventävissä opinnoissa maksut vaihtelivat kunnallisilla kouluilla 22-242 euron ja yksityisillä kouluilla 113-230 euron välillä.

Lukukausimaksuihin on sisällytetty materiaalmaksut, mikäli sellaisia on erikseen peritty.

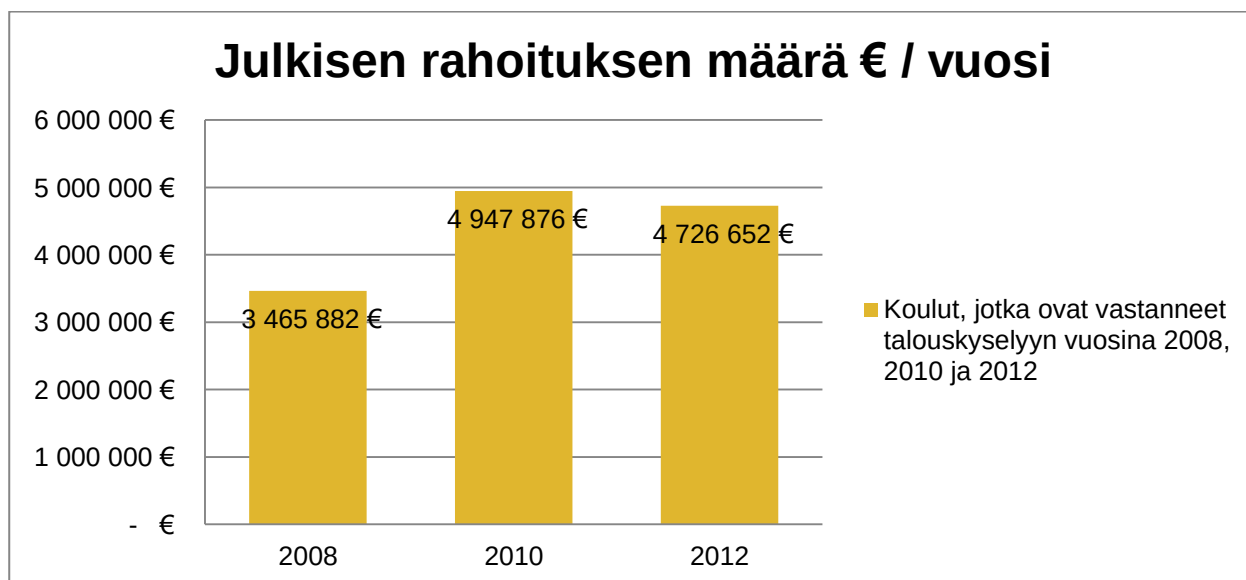

12 TALOUS

Kunnallisten ja yksityisten kuvataidekoulujen laajaan talouskyselyyn vastasi 20 oppilaitosta, joiden tietoja tässä yhteenvedossa käsitellään. Lisäksi 24 oppilaitosta vastasi kansalaisopistojen suppeaan kyselyyn. Kansalaisopistojen taloustiedot löytyvät taulukosta *Kansalaisopistojen kyselyyn vastanneet*. Opistojen vastauksia ei ole huomioitu yhteenvedon laskelmissa ja kaavioissa.

Laajaan kyselyyn vastanneista 20 koulusta 17 koulua on vastannut talouskyselyyn myös vuosina 2008 ja 2010. Nämä 17 koulua ovat Espoon kuvataidekoulu, Forssan lasten ja nuorten kuvataidekoulu, Helsingin kuvataidekoulu, Helsingin Taiteilijaseuran kuvataidekoulu, Pohjois-Helsingin kuvataidekoulu, Hyvinkään Lasten ja nuorten kuvataidekoulu, Aimokoulu (Hämeenlinna), Jyväskylän kaupungin kuvataidekoulu, Keravan kuvataidekoulu, Taide- ja muotoilukoulu Taika (Lahti), Lappeenrannan lasten ja nuorten kuvataidekoulu, Lohjanseudun kuvataidekoulu, Porin taidekoulu, Porvoon taidekoulu, Rovaniemen kuvataidekoulu, Vantaan kuvataidekoulu sekä Vihdin kuvataidekoulu. Näissä 17 koulussa julkisen rahoituksen (valtion + kunnan rahoitus) kokonaismäärä vuonna 2012 oli 4 726 652 euroa. Julkisen rahoituksen osuus on kasvanut vuosien 2008 ja 2010 välillä 43 % ja laskenut 4 % vuosien 2010 ja 2012 välillä. Suuri kasvu vuosien 2008 ja 2010 välillä selittyy mm. vuosina 2009 ja 2010 tehdyillä opetustuntiperusteisen valtionosuuden yksikköhinnan korotuksilla (v. 2009 63,38 eurosta 67,18 euroon, v. 2010 67,25 eurosta 69 euroon). Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi vuoden 2009 alusta uuden järjestämisluvan Vihdin kuvataidekoululle, mikä nosti tuntiperusteiseen valtionosuuteen oikeuttavien opetustuntien määrää kuvataiteen perusopetuksessa 52 349 tunnista 54 314 tuntiin.

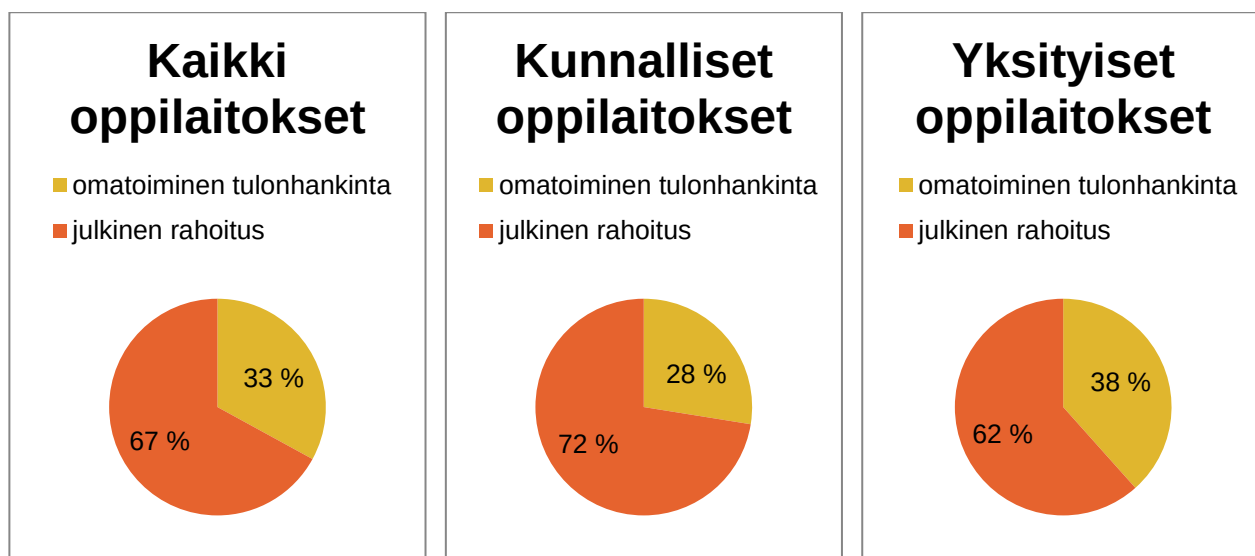
Kaikkien 20 laajaan kyselyyn vastanneiden kuvataidekoulun julkisen rahoituksen kokonaismäärä vuonna 2012 oli 4 743 379 euroa.

Kaavio 13: Julkisen rahoituksen määrä 17 kuvataidekoulussa 2008-2012

Julkisen rahoituksen osuus kyselyyn vastanneissa kuvataidekouluissa oli 67 %. Julkiseen rahoitukseen laskettiin mukaan sekä kunnalta että valtiolta saadut avustukset ja valtionosuudet. Koulujen omatoiminen tulojenhankinta (käsittäen lukukausimaksut ja muut tulot) muodosti 33 % tuloista. Muita avustuksia sai kuusi koulua. Näiden osuus oli vain prosentin luokkaa, yhteensä 19 191 euroa.

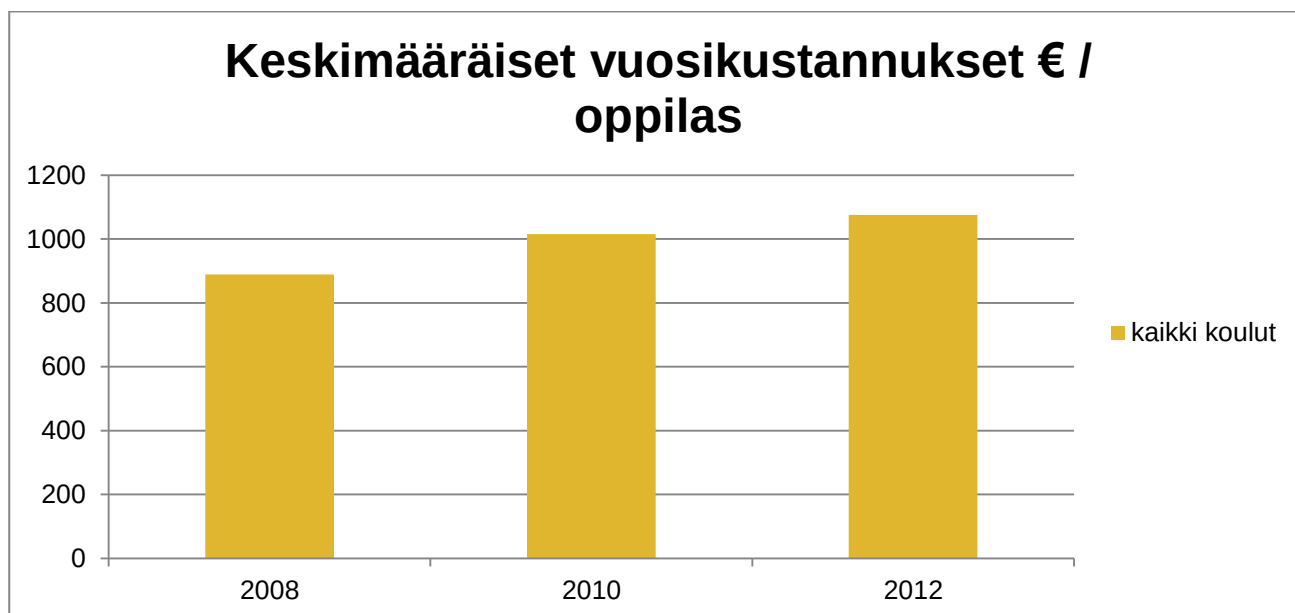
Kunnallisten ja yksityisten koulujen rahoitusrakenteessa oli eroja. Kunnallisilla kouluilla julkisen rahoituksen osuus oli keskimäärin 72 %, kun se yksityisten koulujen osalta oli keskimäärin 62 %. Yksityiset koulut hankkivat keskimäärin 38 % tuloistaan itse. Kunnallisten koulujen omatoimisen tulojenhankinnan osuus oli 28 %.

Kaaviot 14-16: Omatoimisen tulonhankinnan ja julkisen rahoituksen osuus oppilaitosten kokonaisrahoituksesta

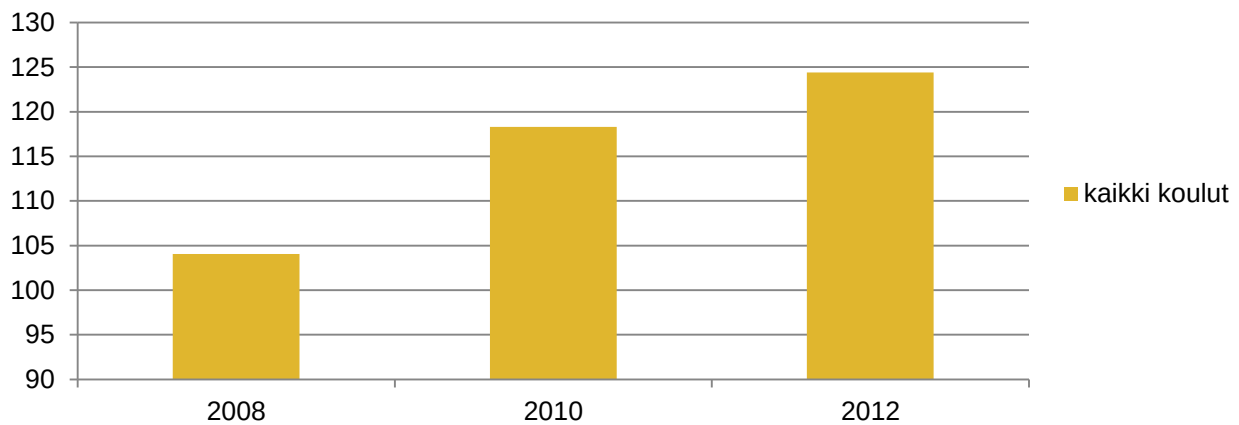
Opetustoiminnan kustannukset vuonna 2012 olivat laajaan kyselyyn vastanneissa 20 kuvataidekoulussa yhteensä 7 999 081 euroa, keskimäärin 399 954 euroa oppilaitosta kohden.

Verrattaessa kustannuksia niissä kouluissa (17 kpl), jotka ovat vastanneet talouskyselyyn vuosina 2008, 2010 ja 2012, ovat sekä oppilaskohtaiset että opetustuntikohtaiset kustannukset jatkuvasti kasvaneet. Oppilaskohtaiset kustannukset ovat kasvaneet 14 % (2008–2010) ja 6 % (2010–2012). Opetustuntikohtaiset kustannukset ovat kasvaneet 14 % (2008–2010) ja 4 % (2010–2012).

Kaavio 17: Keskimääräiset vuosikustannukset oppilasta kohden 17 kuvataidekoulussa 2008-2012

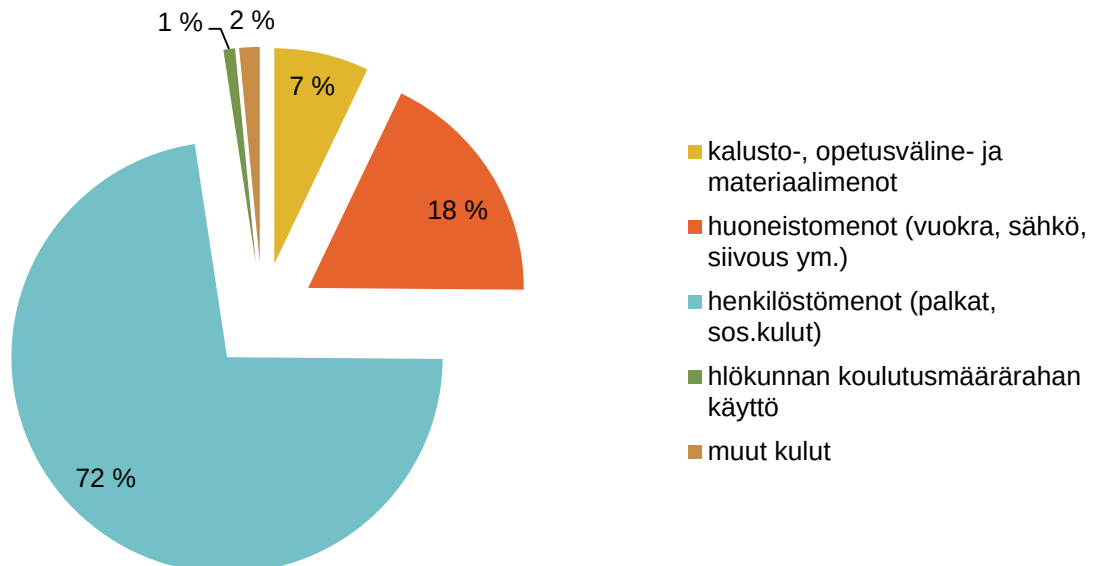
Keskimääräiset vuosikustannukset € / opetustunti

Kaavio 18: Keskimääräiset vuosikustannukset oppituntia kohden 17 kuvataidekoulussa 2008-2012

Kyselyssä eriteltiin oppilaitosten opetustoiminnan kustannusten jakautumista menolajeittain (alla oleva kaavio). Suurin menoerä (72 %) olivat henkilöstömenot (palkat ja sosiaalikulut). Huoneistokulut muodostivat 18 % osuuden kokonaiskustannuksista ja kalusto-, opetusväline- ja materiaalimenot 7 %. Henkilökunnan koulutusmäärärahan käyttö muodosti 2 % kokonaiskuluista. 1 % kustannuksista syntyi erilaisista muista kuluista (esim. poistot koneista ja kalustosta).

Menojen erittely

Kaavio 19: Oppilaitosten menojen erittely

12.1 Taiteen perusopetuksen julkinen rahoitus

Taiteen perusopetuksen julkinen rahoitus muodostuu asukaskohtaisesta valtionosuudesta kunnille, opetustuntikohtaisesta valtionosuudesta, rahoituslain mukaisista avustuksista kehittämiseen ja käyttökustannuksiin sekä harkinnanvaraisista avustuksista.

Taiteen perusopetuksen asukaskohtainen valtionosuus

Taiteen perusopetuksen asukaskohtaisia valtionosuuksia ei makseta suoraan lasten ja nuorten kuvataidekouluille, vaan kunnalle, jossa taiteen perusopetusta järjestetään. Kunnat, jotka järjestävät taiteen perusopetusta, saavat opetukseen valtionosuutta kunnan asukasmäärän ja asukasta kohden lasketun taiteen perusopetuksen perushinnan mukaisesti. Valtiovarainministeriön vahvistama perushinta vuonna 2012 oli 1,40 euroa asukasta kohti. Kyselytutkimuksessa ko. rahamäärä sisältyy koulujen tulorittelyssä kohtaan *julkinen rahoitus*.

Taiteen perusopetuksen opetustuntikohtainen valtionosuus

Kunnalle, kuntayhtymälle, yksityiselle yhteisölle tai säätiölle voidaan lisäksi myöntää oikeus saada valtionosuutta laskennallisten opetustuntien määrän mukaan. Opetustuntimäärän perusteella rahoitettavan taiteen perusopetuksen vuotuinen valtionosuuden peruste lasketaan kertomalla opetus- ja kulttuuriministeriön koulutuksen järjestäjälle vahvistama opetustuntimäärä opetustuntia kohden määrättyllä yksikköhinnalla. Tämän ns. *opetustuntikohtaisen valtionosuuden* piiriin pääsivät vuonna 2000 ensimmäisen kerran myös muiden taiteenalojen kuin musiikin edustajat. Vuonna 2012 taiteen perusopetuksen opetustuntikohtaisiin valtionosuuksiin käytetty määräraha oli 77,3 milj. euroa, josta kuvataiteen ja arkkitehtuurin osuus oli 2,4 milj. euroa. Valtionosuutta sai vuonna 2006 13 ja vuodesta 2008 alkaen 17 lasten ja nuorten kuvataidekoulua / arkkitehtuurikoulua. Opetustuntikohtaisen valtionosuuden yksikköhinta vuonna 2012 oli 74,66 €. Yksityisten koulujen osalta opetustuntikohtainen valtionosuus maksettiin koulun ylläpitäjälle. Kunnallisten koulujen osuus oli osana kunnan opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuutta. Lakisääteinen valtionosuus mahdollisti näille oppilaitoksille myös Opetushallituksen kokeilu- ja kehittämisavustusten hakemisen ja saamisen.

Vapaan sivistystyön oppilaitosten (kansalais- ja työväenopistot) ylläpitäjille myönnetään *vapaan sivistystyön valtionosuutta* toimintansa rahoittamiseen Vapaan sivistystyön keskimääräinen yksikköhinta vuonna 2012 oli 82,60 €.

Taiteen perusopetuksen ja vapaan sivistystyön valtionosuuksien peruste lasketaan kertomalla opetus- ja kulttuuriministeriön ko. oppilaitokselle vahvistama opetustuntien määrä opetustuntien yksikköhinnalla. Valtionosuuden määrä on 57% valtionosuuden perusteesta.

Taiteen perusopetuksen opetustuntikohtaista valtionosuutta saivat vuonna 2012 seuraavat kuvataidekoulut / arkkitehtuurikoulut (suluissa vahvistettujen opetustuntien lukumäärä): Espoon kuvataidekoulu (8641), Forssan lasten ja nuorten kuvataidekoulu (1729), Helsingin kuvataidekoulu (4685), Pohjois-Helsingin kuvataidekoulu (2791), Hyvinkään lasten ja nuorten kuvataidekoulu (2310), Aimokoulu (Hämeenlinna) (3327), Jyväskylän kaupungin kuvataidekoulu (2945), Taide- ja muotoilukoulu Taika (Lahti) (2400), Lappeenrannan lasten ja nuorten kuvataidekoulu (2857), Lohjanseudun kuvataidekoulu (2600), Porin taidekoulu (1978), Porvoon taidekoulu (5200), Rovaniemen kuvataidekoulu (2080), Valkeakosken kuvataidekoulu (2205), Vantaan kuvataidekoulu (6601) ja Vihdin kuvataidekoulu (1965). Jyväskylän kaupungin kuvataidekoulu sai opetustuntiperusteista valtionosuutta kuvataiteen lisäksi arkkitehtuurin perusopetukseen. Edellä mainittujen lisäksi opetustuntikohtaista valtionosuutta sai myös Lasten ja nuorten arkkitehtuurikoulu Arkki (1900) sekä Oulun taidekoulu, joka sai opetustuntikohtaista valtionosuutta kuvataiteen perusopetuksen lisäksi myös ilmaisutaiteen perusopetukseen (Lasten ja nuorten arkkitehtuurikoulu Arkki ja Oulun taidekoulu eivät ole mukana tässä tutkimuksessa).

Taiteen perusopetuksen harkinnanvarainen valtionavustus valtionosuuden ulkopuolisille

Vuonna 2001 eduskunnan päätöksellä musiikkioppilaitoksille myönnettävää harkinnanvaraista valtionavustusta saa käyttää myös muiden taiteen perusopetusta antavien oppilaitosten harkinnanvaraisiin avustuksiin. Vuonna 2012 kaksi kyselytutkimukseen vastannutta kuvataidekoulua ilmoitti saaneensa harkinnanvaraista valtionavustusta. Nämä koulut olivat Helsingin Taiteilijaseuran kuvataidekoulu sekä Keravan kuvataidekoulu.

13 YHTEYSTIEDOT VUODEN 2012 KYSELYTUTKIMUKSEN KUVATAIDEKOU- LUISTA

Oppilaitokset ovat alla paikkakunnan mukaan aakkosjärjestyksessä.

K = Kunnallisesti ylläpidetty kuvataidekoulu

Y = Yksityisesti ylläpidetty kuvataidekoulu

O = Kansalaisopiston alaisuudessa toimiva kuvataidekoulu

ALAVUS: LAKEUDENPORTIN OPISTO **KO**

Kuulantie 6, (06) 2525 1561, kansalaisopisto@alavus.fi
www.alavus.fi/fi/palvelut/kansalaisopisto/kuvataidekoulu.html

ASKOLAN KUVATAIDEKOULU **Y**

Linnankoskentie 29, Vakkola, 040 7289 400, paivi.kyyhkynen@pp.inet.fi
<http://askolankuvataidekoulu.yhdistysavain.fi/>

ESPOO: TAIDEKOULU TATAVUU **Y**

Soukantie 4, 02360 Espoo, 050 3868 601, soukantaidesseura@gmail.com
www.soukantaidesseura.fi

ESPOON KUVATAIDEKOULU **Y**

Ahertajantie 5, 02100 Espoo, (09) 816 31822 toimisto@espoonkuvataidekoulu.fi
www.espoonkuvataidekoulu.fi

FORSSAN LASTEN JA NUORTEN KUVATAIDEKOULU **K**

Wahreninkatu 11 A, 30100 Forssa, (03) 4141 499, teija.lauronen@forssa.fi
www.wahren-keskus.fi/kuvataidekoulu

HAAPAVESI: JOKIHELMEN OPISTO **KO**

Lallunniementie 2, 044 7591 246, kansalaisopisto@haapavesi.fi
www.jokihelmenopisto.fi

HEINOLAN KUVATAIDEKOULU **YO**

Siltakatu 11, 044 7972 400, kansalaisopisto@jyrankola.fi
www.heinolankansalaisopisto.fi

HELSINGIN KUVATAIDEKOULU **Y**

Untuvaisentie 10, 00820 Helsinki, (09) 7591 964, toimisto@kuvataide.fi
www.kuvataide.fi/kuvataide

HELSINGIN TAITEILIJASEURAN KUVATAIDEKOULU **Y**

Talberginkatu 1A 3. kerros, 00180 Helsinki, (09) 6931 322,
matti.uusikyla@helsingintaiteilijaseura.fi
www.helsingintaiteilijaseura.fi

HELSINKI: POHJOIS-HELSINGIN KUVATAIDEKOULU **Y**
Ohrahuhdantie 2 B, 00680 Helsinki, 040 1341 939, heidi.romo@p-hginkuvataidekoulu.com
www.p-hginkuvataidekoulu.com

HUITTISTEN SEUDUN KANSALAIPOISTO **KO**
Risto Rytin katu 70 B, 32700 Huittinen, (02) 5604 581, kansalaisopisto@huittinen.fi
www.huittinen.fi/kansalaisopisto

HYVINKÄÄN LASTEN JA NUORTEN KUVATAIDEKOULU **K**
Kankurinkatu 4-6, 05800 Hyvinkää, 040 1796 852, kaisu.paavilainen@hyvinkaa.fi
www.hyvinkaa.fi/kuvataidekoulu

HÄMEENKOSKEN LASTEN JA NUORTEN KUVATAIDEKOULU **Y**
Huhdintie 11, 041 5059 151, heli.jokivuori@luukku.com

HÄMEENKYRÖN LASTEN JA NUORTEN KUVATAIDEKOULU **KO**
Kyrönsarventie 16, 39100 Hämeenkyrö, 050 3844 876, annukka.kosonen@hameenkyro.fi
www.hameenkyro.fi

HÄMEENLINNA: AIMOKOULU **K**
Keinusaarentie 1, 13200 Hämeenlinna, (03) 6212 657, pekka.lehtimaki@ameenlinna.fi
www.aimokoulu.com

IMATRAN TYÖVÄENOPISTO **KO**
Juskunmäenkatu 24, 55400 Imatra, 020 6175 400, tyovaenopisto@imatra.fi
www.ito.fi

JOENSUUN SEUDUN KANSALAIPOISTO **KO**
Pekkalankatu 7 A, 80260 Joensuu, 050 30 11 580, tuomo.airasmaa@ins.fi
www.joensuunseudunkansalaisopisto.fi

JYVÄSKYLÄN KANSALAIPOISTON KUVATAIDEKOULU **KO**
Vapaudenkatu 39-41, 40100 Jyväskylä, 014 2664 075, jarmo.laaksonen@jkl.fi
www.jyvaskyla.fi/kansalaisopisto/kuvataidekoulu

JYVÄSKYLÄN KAUPUNGIN KUVATAIDEKOULU **K**
Kauppakatu 12, 40100 Jyväskylä, 014 2664 050, kuvataidekoulu@jkl.fi
www.jyvaskyla.fi/kuvataidekoulu

JÄRVENPÄÄN KUVATAIDEKOULU **Y**
Metsolantie 28, 04430 Järvenpää, 044 2631 669, hanne.lindstrom@jarvenpaa.fi
www.jarvenpaa.fi

KALAJOEN KANSALAIPOISTO **KO**
Kalajoentie 5, (08) 469 11, kansalaisopisto@kalajoki.fi
www.kalajoki.fi/asukas

KARSTULAN KANSALAIPOISTO **KO**
Virastotie 4, 044 4596 653, hannu.patamaa@karstula.fi
<http://karstula.fi/action/kansalaisopisto>

KEMIJÄRVEN KANSALAIPOISTO **KO**
Vapaudenkatu 8 A, 98100 Kemijärvi, 040 8454 166, kansalaisopisto@kemijarvi.fi
www.kemijarvi.fi/kansalaisopisto

KERAVAN KUVATAIDOKOULU Y

Paasikivenkatu 5, (09)2944 646, saara.mesterton@kerava.inet.fi
www.keravankuvataidekoulu.fi

KEURUUN KANSALAIPOISTO KO

Jussi Rainion tie 5 B, 42700 Keuruu, 020 7738 733, kansalaisopisto@keuruu.fi
www.keuruu.fi/kansalaisopisto

KIRKKONUMMEN LASTEN JA NUORTEN KUVATAIDOKOULU KO

PL 20, 02401 Kirkkonummi, (09) 296 71, kuvataidekoulu@kirkkonummi.fi
www.kirkkonummi.fi/kuvataidekoulu

KOKKOLAN LASTEN JA NUORTEN KUVATAIDOKOULU KO

Kansakoulukatu 6 B, 67100 Kokkola, 040 8065 167, ktk-bks@kokkola.fi
www.kokkola.fi/kso-kni

KOUVOLAN KANSALAIPOISTO KO

Salpausselänkatu 35, 45100 Kouvola, 020 6154 116, kansalaisopisto@kouvola.fi
www.edukouvola.fi/kansalaisopisto

KUOPIO: KUVATAIDEPETUSTA LAPSILLE PIKKU-PIKASSO Y

Metsäkumuntie 10 c 19, 70420 Kuopio, 040 5954 740, pikku.pikasso@dnainternet.net
www.pikku-pikasso.net

LAHTI: TAIDE- JA MUOTOILUKOULU TAIKA K

Sammonkatu 8 H, 15140 Lahti, (03) 8282 881, taika@lpt.fi
www.lpt.fi/taika

LAHTI: WELLAMO-OPISTO KO

Kirkkokatu 16, 15140 Lahti, (03) 8144 746, toimisto@wellamo-opisto.fi
www.wellamo-opisto.fi

LAPPEENRANNAN LASTEN JA NUORTEN KUVATAIDOKOULU Y

Kehruuhuoneenkuja 8, 53900 Lappeenranta, 044 2232 909, kuvataidekoulu.lpr@ekarjala.com
koulut.etela-karjala.fi/lprkuvataidekoulu

LAPUAN TAIDOKOULU KO

Kustaa Tiitun tie 1, 62100 Lapua, (06) 4384 530 / (06) 4384 532, kansalaisopisto@lapua.fi
www.lapua.fi/kansalaisopisto

LAUKAAN KANSALAIPOISTO KO

Laukaantie 14, 41341 Laukaa, (014) 2675 761, kansalaisopisto@laukaa.fi
www.laukaa.fi/kansalaisopisto

LIEDON-TARVASJOEN KANSALAIPOISTO KO

Kirkkotie 11, 21420 Lieto, 0400 788 361, jaana.aarikka@lieto.fi
<http://www.lieto.fi/kansalaisopisto/>

LOHJANSEUDUN KUVATAIDOKOULU Y

Rantapuisto 45, 08100 Lohja, (019) 312 366, marketta.urpo@lohjanseudunkuvataidekoulu.fi
www.lohjanseudunkuvataidekoulu.fi

MUHOS: OULUJOKI-OPISTO KO

Asematie 14, PL 39, 91501 Muhos, 044 4970 010, jaana.anttila-kamarainen@muhos.fi
www.muhos.fi/opiskelu/kansalaisopisto

MÄNTSÄLÄN KANSALAIPOISTO KO

Vanha Porvoontie 19, 04600 Mäntsälä, 040 3145 370, kansalaisopisto@mantsala.fi
www.mantsalanopisto.fi/taiteenperusopetus

NILSIÄ: KOILLIS-SAVON KANSALAIPOISTO KO

Nilsiantie 78, 73300 Nilsia, (017) 482 351, kansalaisopisto.alueopisto@kuopio.fi
<http://kansalaisopisto.kuopio.fi/fi/opiskelu/koillis-savon+alueopisto/>

NURMIJÄRVEN KUVATAIDOKOULU Y

Pratikankuja 3, 01900 Nurmijärvi, 040 7303 247, kuvataidekoulu@saunalahti.fi
www.nurmijarvenkuvataidekoulu.fi

NÄRPES VUXENINSTITUT / NÄRPIÖN AIKUISOPISTO KO

Kyrkvägen 2, 64200 Närpes, (06) 2249 280, vuxeninstitutet@narpes.fi
www.narpes.fi/vuxeninstitutet

OULU: OULUN SALON TAIDOKOULU K

Mäntypellonpolku 10, 90460 Oulunsalo, 050 3886 980, jussi.vilkuna@ouka.fi
www.oulunsalonkulttuuri-instituutti.fi

PARKANO: PETÄJÄ-OPISTO KO

Keskuskatu 41, 38700 Kankaanpää, 044 5800 520, kansalaisopisto@lpkky.fi
<http://petaja.lpkky.fi>

PIEKSÄMÄEN KUVATAIDOKOULU KO

Sylvinkuja 2, 76130 Pieksämäki, 0400 588 800, paivi.majoinen@pieksamaki.fi
www.pieksamaki.fi/meidanpmk/kuvataide/pieksaemaeen-kuvataidekoulu

PIELAVEDEN JA KEITELEEN KANSALAIPOISTO KO

Koulutie 3, 72400 Pielavesi, 040 5331 925, ensio.pietikainen@pielavesi.fi
www.pielavesi.fi

PORIN TAIDOKOULU K

Gallen-Kallelankatu 10, 28100 Pori, 044 7010 254, birgit.heinonen@pori.fi
www.porintaidekoulu.fi

PORVOON TAIDOKOULU K

Kaivokatu 40, 06100 Porvoo, 040 3527 004, taidekoulu@porvoo.fi
www.porvoo.fi/taidekoulu

RAUMAN KUVATAIDOKOULU KO

Lyseokatu 2, 26100 Rauma, 044 7933 427, kuvataidekoulu@rauma.fi
www.rauma.fi/kansalaisopisto/kuvataidekoulu.htm

RAUTJÄRVEN KUNTA, KANSALAIPOISTO KO

Simpeleentie 12, 56800 Simpele, sylvi.karjalainen@rautjarvi.fi
www.rautjarvi.fi

RIIHIMÄEN LASTEN JA NUORTEN KUVATAIDEKOULU **KO**
Ruotsinkatu 5, 11100 Riihimäki, (019) 7584 657, tiia.orivuori@riihimaki.fi
www.riihimaki.fi/kuvataidekoulu

ROVANIEMEN KUVATAIDEKOULU **K**
PL 8216, 96101 Rovaniemi, (016) 3222 865, anita.lallo@rovaniemi.fi
www.rovaniemi.fi/kuvataidekoulu

SAARIJÄRVEN KUVATAIDEKOULU **KO**
Sivulantie 11, PI 13, 43101 Saarijärvi, 044 4598 8254, kansalaisopisto@saarijarvi.fi
www.saarijarvi.fi/sisalto/kuvataidekoulu

SALON KANSALAIPOISTO **KO**
Uskelankatu 13, 24100 Salo, (02) 7784 561, jaana.houessou@salo.fi
www.salonkansalaisopisto.fi

SAVONLINNA: LINNALAN OPISTO – LINNALAN KUVATAIDEKOULU **YO**
Puistokatu 7, 57100 Savonlinna/ kuvataidekoulun toimipiste, 044 3511 815, hanne.karki@linnala.fi
www.linnala.fi/kuvataidekoulu

SEINÄJOKI: TAIDEKOULU OIVA **K**
Pellervonkatu 6, 60100 Seinäjoki, (06) 4162 767, anneli.puustinen@edu.seinajoki.fi
www.seinajoki.fi/varhaiskasvatusjakoulutus/taiteenperusopetus/kuvataidekouluoiva.html

SIILINJÄRVEN-MAANINGAN KANSALAIPOISTO **KO**
PL 5, 71801 Siilinjärvi, 044 7401 310, kansalaisopisto@siilinjarvi.fi
www.siilinjarvi.fi/kansalaisopisto

SOMERO-OPISTO **KO**
Kiiruuntie 4, 31400 Somero, 044 7791 270, riitta.ryhta@somero.fi
www.somero-opisto.fi/

SOTKAMON KANSALAIPOISTO **KO**
Markkinatie 1, 88600 Sotkamo, 044 7502 125 / 044 7502 078, kansalaisopisto@sotkamo.fi
www.sotkamo.fi/kansalaisopisto

TAMPERE: SARA HILDÉN -AKATEMIA **KO**
Ilmarikatu 17, 33500 Tampere, (03) 2559 237, info.kuvataidekoulu@tampere.fi
www.tampere.fi/sarahildenakatemia

TORNION KANSALAIPOISTO **KO**
Seminaarinkatu 14, 95400 Tornio, 040 7705 972, kansalaisopisto@tornio.fi
www.tornio.fi/Kansalaisopisto

UUDENKAUPUNGIN LASTEN JA NUORTEN KUVATAIDEKOULU **KO**
PL 20, 23501 Uusikaupunki, (02) 8451 5266, toimisto@vakkaopisto.fi
www.vakkaopisto.fi

KUVATAIDE- JA KÄSITYÖKOULU EMIL **K**
(Vuoden 2013 loppuun saakka: VALKEAKOSKEN KUVATAIDEKOULU)
Valtakatu 20, 37600 Valkeakoski, 040 3357 063, johanna.kivioja@valkeakoski.fi
www.valkeakoski.fi/portal/suomi/opetus_ja_koulutus/kuvataide-+ja+kasityokoulu+emil/

VANTAAN KUVATAIDOKOULU **K**

Kielotie 20 C, 01300 Vantaa, 040 5892 869, juha.saari@vantaa.fi
www.vantaa.fi/fi/kulttuuri/taideopetus/vantaa_kuvataidekoulu

VIHDIN KUVATAIDOKOULU **Y**

Voimapolku 3, 03100 Nummela, 050 4118 055, vihdin.kuvataidekoulu@kolumbus.fi
www.vihdinkuvataidekoulu.com

